

Valgundersøgelsen 2001

TEKNISK RAPPORT

Jørgen Goul Andersen
Jakob Rathlev
Claus Hansen
Henrik Jørgensen
Gregers Lehmann Bruun

Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning
Aalborg Universitet
September 2002

Forord

Herved udsendes den samlede tekniske rapport vedrørende valgundersøgelsen 2001. Rapporten beskriver de forskellige datasæt, der indgår i eller er foretaget i tilknytning til valgundersøgelsen 2001. I selve valgundersøgelsen indgår tre datasæt:

- (1) Hovedundersøgelsen: Godt 2.000 svarpersoner, indsamlet af Gallup ved CAPI-interviews.
- (2) Kombinationsundersøgelse 1: Hovedundersøgelsen plus supplerende materiale på godt 2000 interviews omfattende Gallups sociale baggrundsvariable og parti. I alt godt 4.000 svarpersoner.
- (3) Kombinationsundersøgelse 2, der kombinerer ovenstående med et datasæt indsamlet af Socialforskningsinstituttet (SFI) i dagene efter valget, hvori indgår knap 3.000 svarpersoner med et mindre udsnit af baggrundsspørgsmål. I alt knap 7.000 svarpersoner.

I tilknytning til valgundersøgelsen har valgprojektet endvidere inddraget en række supplerende datasæt, bl.a. Gallup's exit-poll, der er velegnet til at belyse vandringer, to før-valgundersøgelser til belysning af dagsordens- og holdningssænderinger indsamlet i November 2001 af Ugebrevet Mandag Morgen/AC Nielsen AIM, samt endelig AIM telebus januar-august 2002, omfattende 32.000 svarpersoner til yderligere kontrol af sociale sammenhænge.

Rapporten her beskriver de tre førstnævnte datasæt, med hovedvægten på hovedundersøgelsen og dens knap 300 spørgsmål stillet til godt 2000 svarpersoner. Rapporten er opbygget i fåe moduler, der kan udskrives hver for sig:

Modul 1: Oversigt over datasæt, variabel-indeks, datamodifikationer og databehandling, vejning og repræsentativitet, samt oversigt over kodenøgler til åbne spørgsmål i modul 2.

Modul 2: Kodenøgler til åbne spørgsmål

Modul 3: Kodebog med marginalfordelinger til hovedundersøgelsen samt oversigt over variable og rekodninger til fælles variable i kombinationsfiler.

Modul 4: Spørgeskema og svarkort

Rapporten er udarbejdet af stud.scient.adm.erne Henrik Jørgensen, Jakob Rathlev og Gregers Lehmann Bruun samt stud.scient.soc. Claus Hansen, studentermedhjælpere ved Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning, Aalborg Universitet, 2002, mens professor Jørgen Goul Andersen har haft det overordnede ansvar.

Indholdsfortegnelse

1	MODUL 1 - OVERSIGT OVER DATAMATERIALET.....	6
1.1	HOVEDUNDERSØGELSEN	6
1.2	SUPPLERINGSUNDERSØGELSERNE	11
1.3	SFI UNDERSØGELSEN	12
1.4	KOMBINATIONSFILER	12
1.5	SUPPLERENDE MATERIALE	13
1.6	VARIABLE-INDEKS FOR HOVEDUNDERSØGELSEN	14
2	BORTFALD OG REPRÆSENTATIVITET I HOVEDUNDERSØGELSEN.....	20
2.1	INDLEDNING	20
2.2	GENEREL BORTFALDSANALYSE: DEMOGRAFISK REPRÆSENTATIVITET	23
2.3	POLITISK INTERESSE	24
2.4	PARTIPOLITISK REPRÆSENTATIVITET	27
2.5	SOCIOØKONOMISK REPRÆSENTATIVITET	29
3	KOMBINATIONSFILERNE - OVERSIGT OVER FÆLLESVARIABLE.....	35
4	KODENØGLER.....	43
4.1	KODENØGLE TIL STILLINGER OG SOCIOØKONOMISK GRUPPERING (V271, V273, V275, KLASSIMP, KLASUDV, SOCIO, V271X, V275X).....	43
4.2	KODENØGLE TIL BRANCHE (V272, V274, V276).....	45
4.3	FAGFORENING (V266, FAGFORB, FAG_HO)	48
4.4	KODENØGLER TIL VIGTIGSTE PROBLEM (V1A-ID)	49
4.5	ANDRE KODENØGLER	49
5	LITTERATURLISTE.....	50
6	MODUL 2 - APPENDIKS - KODENØGLER.....	52
6.1	APPENDIKS 1 - KODENØGLE FOR EKISTERENDE FAGFORENINGER	52
6.2	APPENDIKS 2 - KODENØGLE TIL "VIGTIGSTE PROBLEM" (V1A - V1D)	62
6.3	APPENDIKS 3 - NY <i>EMNESORTERET</i> KODENØGLE TIL "VIGTIGSTE PROBLEM" (V1A_NY - V1D_NY)	66
6.4	APPENDIKS 4 - KODENØGLE FOR VIGTIGSTE GRUND TIL AT STEMME (V8).....	70
6.5	APPENDIKS 5 - KODENØGLE FOR PARTILEDER, DER BEDST REPRÆSENTERER SYNSPUNKTER (V237).....	73
6.6	APPENDIKS 6 - KODENØGLE FOR VIGTIGSTE GRUND TIL DIVERGERENDE STEMMEAFGIVELSE (V13)	74
6.7	APPENDIKS 7 - KODENØGLE FOR FOR/EJDRS PARTIVALG (V248, V252)	75
6.8	APPENDIKS 8 - KODENØGLE BRANCHE (V272)	76
6.9	APPENDIKS 9 - KODENØGLE TIL STILLING OG SOCIOØKONOMISK GRUPPERING.....	86

7	MODUL 3 - KODEBOG OG MARGINALFORDELINGER.....	106
8	MODUL 4 - SPØRGESKEMA OG SVARKORT	207
8.1	DET ANVENDETE SPØRGESKEMA	208
8.2	SVARKORT.....	251

Valgundersøgelsen 2001

TEKNISK RAPPORT

Modul 1

Overblik over datamaterialet mv.

Jørgen Goul Andersen
Jakob Rathlev
Claus Hansen
Henrik Jørgensen
Gregers Lehmann Bruun

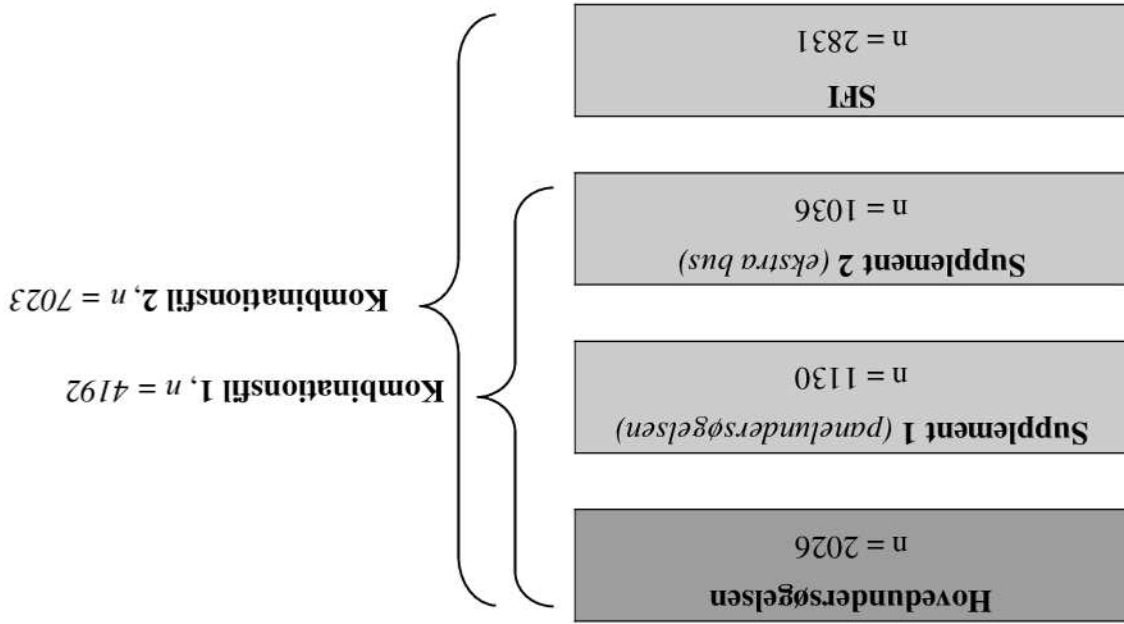
Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning
Aalborg Universitet

September 2002

1 MODUL 1 - Oversigt over datamaterialet

Valgundersøgelsen 2001 består i lighed med de forudgående undersøgelser af en hovedundersøgelse med suppleringsundersøgelser – supplement 1 (panelundersøgelsen) og supplement 2 (ekstra bus). Suppleringsundersøgelserne er udbygninger på nogle få variable, først og fremmest sociale baggrundsspørgsmål. Endvidere foreligger der et yderligere supplement på baggrundsvariable fra SFI. I det følgende vil disse datasæt blive introduceret, jf. figur 1.

Figur 1. Grafisk oversigt over datamaterialet.

1.1 Hovedundersøgelsen

Hovedundersøgelsen er en spørgeskemaundersøgelse blandt 2.026 tilfældigt udvalgte personer i alderen 18 år og derover. En oversigt over hovedundersøgelsens variable findes i afsnit 1.6.

Metode

Undersøgelsen er gennemført ved besøgsinterviews med fuldt struktureret spørgeskema. Der indgik enkelte åbne spørgsmål; kodingen heraf fremgår af kapitel 5 i denne rapport. Der er benyttet CAPi-interviews (Computer Aided Personal Interviews). Interviewtiden var lige godt en time i gennemsnit. Der blev i tilknytning til skemaet benyttet et ret stort antal kort (31 i alt).

således at svarcategories typisk er blevet præsenteret både skriftligt og mundtligt for respondenterne. Disse svar er optrykt i modul 4.

Feltarbejdet

Feltarbejdet blev gennemført af Gallup A/S i perioden 7.12.2001 - 14.3.2002. Som følge af en række problemer blev interviewstarten udsat ca. to uger, hvilket medførte, at interviewperioden måtte forlænges. Interviewdato er noteret, så man kan se skelne mellem de første og de sidste foretagne interviews, hvilket bl.a. kan være relevant i forbindelse med vurderingen af den nye regerings politik. Således er det værd at bemærke, at kun 35 interviews (1,7%) er foretaget i december måned 2001 – inden Anders Fogh Rasmussens første nytårstale – som kan tænkes at have haft indflydelse på respondenternes opfattelse af regeringens politik, specielt oplevelsen af forskel mellem regering og opposition.

Population

Undersøgelsespopulationen udgjordes af herboende personer i alderen 18 år eller ældre med bopæl i en privat husstand. Populationen er de facto befolkningen, uanset statsborgerskab.

Stikprøveudvælgelse

Respondenterne i de enkelte husstande blev udvalgt efter fødselsdagskriteriet, hvilket vil sige, at interviewet blev gennemført med den person i husstanden, som sidst har haft fødselsdag. Udvalgelsen af adresser er sket ved en tilfældig udtagning fra Indenrigsministeriets adressedatabase blandt alle private adresser i Danmark.¹ Stikprøven består af et antal adresser, der er fordelt ud fra befolkningsstørrelsen per amt. Hver adresseklynge består af et antal adresser varierende fra fire til syv adresser. I alt har der dermed været 800 adresseklynger.

De udtrukne adresser blev besøgt uden forudgående kontakt; i de tilfælde, hvor der ikke har været nogen hjemme ved første besøg, har interviewerne efterladt et brev med en beskrivelse af undersøgelsen og et telefonnummer, hvor respondenterne kunne ringe op og aftale tid for et interview. Alle adresser i en adresseklynge er blevet besøgt fire til fem gange, inden den er blevet opgivet som 'ikke truffet'. Dette er mere end normalt og har også medført, at andelen af 'ikke truene' husstande er minimeret i forhold til tidligere. Der er kun foretaget et interview per husstand, hvilket har givet en mindre underrepræsentation af flerpersoners husstande, som i

¹ Udtækket består af husnumre, og tages fra en version af Indenrigsministeriets adressedatabase, som Gallup opdaterer ca. en gang om året.

nogle undersøgelses kompenseret ved at foretage enkelte dobbeltinterviews i flerpersoners hushold. Dette er ikke gjort her, da det ikke er afgørende i forhold til undersøgelsens emne. Forskellen er i øvrigt ganske minimal.

Kontrol

Omtrent 10 pct. af de returnerede spørgeskemaer er løbende blevet udtullet til kontrol. Det medførte, at interviewpersonerne blev kontaklet telefonisk og kontrolleret for autenticitet. Disse kontrolinterview har ikke givet anledning til bemærkninger.

Opnåelse

Som udgangspunkt blev 3917 adresser udtullet. Heraf er 68 adresser faldet bort, uden at være blevet aktiveret i undersøgelsen. Gallup forklarer, at der kan være sket forskellige ting; adresserne eksisterer muligvis ikke, hvilket ved en fejlagtig registrering; evt. er de ikke besøgt, eller intervieweren har ikke fået registreret besøg, hvor respondenterne ikke var hjemme. Mest taler for det første, og på den baggrund er der benyttet Gallups praksis med ikke at medregne disse adresser i opnåelssstatistikken. I alt blev 3.859 adresser kontaklet. Når det endelig antal gennemførte interviews kun blev på 2.026, skyldes det flere forhold, hvilket fremgår af tabel 1.1.

Tabel 1.1 Opnåelssstatistik. Opnåede interviews og bortfald fordelt på årsager. Absolutte tal, og i pct. af bruttosample.

	Antal	Pct.	Bruttosample II*	Pct.
Totale antal adresser	3859	-	3859	-
Erhverv, institution o. lign.	94	-	94	-
Adressen er ubeboet	163	-	163	-
Eksisterer ikke / ikke fundet	57	-	57	-
Taler ikke dansk	70	-	-	-
Handicap som fx døv eller blind	21	-	-	-
Adresser uden kontaktmulighed i alt	405	-	314	-
Bruttosample	3454	100	3545	100
Respondent ikke truffet	202	5,7	202	5,7
Deftagelse nægtet	1210	34,1	1210	34,1
Kasserede interviews	16	0,5	16	0,5
* (Taler ikke dansk + handicap)	-	-	91	2,6
Gennemførte interviews	2026	58,7	2026	57,2

* Bruttosample II = Bruttosample inkl. ikke-interviewbare handicappede, hvor spørg også ses som et handicap.

Af de 3.859 kontaktede adresser er 405 respondenter faldet fra under kategorien 'Adresser uden kontaktmulighed', hvilket vil sige bortfald, som ikke bør opfattes som en del af den samlede stikprøve. I Gallups metoderapport angives denne kategori som 'neutral bortfald', hvori også 'taler ikke dansk' og 'handicap som f.eks. døv eller blind' henregnes.

Medregningen af disse to sidstnævnte kategorier til neutral bortfald kan diskuteres; specielt i nærværende undersøgelse, hvor den afhængige variabel er partivalg, kan det være rimeligt at udregne en opnåelsesprocent eksklusiv ikke-dansktalende, der formentlig for størstedelen vedkommende ikke har stemmeret. Det er også ret almindeligt at opfatte ikke-intervjubare handicappede som 'neutral bortfald'. Således opgjort er bruttostikprøven 3454 og opnåelsen 58,7%.

Hvis det derimod vælges ikke at henregne ikke-dansktalende og handicappede til 'Adresser uden kontaktmulighed', giver det en lidt ringere opnåelsesprocent. Dette ses af bruttosample II i tabel 1.1; det alternative bruttosample bliver dermed på 3545 respondenter, hvilket giver en opnåelsesprocent på 57,2.

Kategorierne 'Erhverv, institution o. lign.', 'Adressen er ubeboet' og 'Eksisterer ikke/ikke fundet' er ligeledes problematiske at henregne til 'Neutral bortfald', men burde måske snarere trækkes ud som 'ikke eksisterende adresser' i stedet. Traditionelt er denne kategori enten slet ikke anvendt eller i hvert fald anvendt mest muligt konservativt². Der er i undersøgelsen en temmelig stor andel af de udtrukne adresser, der falder indenfor disse kategorier, idet de tegner sig for 314 af de udtrukne adresser (8,1%).

I bortfaldet fra bruttosamplet indgår 202 respondenter, som ikke er blevet truffet. Derudover har en relativ stor andel (1210) af respondenterne nægtet at deltage i interviewet; årsagerne hertil er udspecificeret i tabel 1.2. Endelig er 16 interviews blevet kasseret som følge af manglende datakvalitet.

² En snæver definition på neutralt bortfald kunne dække: flyttet, død og langtidssyg.

Tabel 1.2 Antal nægte og deres fordeling efter grundlag. Absolutte tal og pct.

		Antal	Pct.
Nægte af principielle årsager		350	28,9
Nægte, da respondenterne ikke har tid inden for tidsfristen		197	16,3
Nægte pga. emnet		250	20,7
Nægte pga. skemaændingen		231	19,1
Nægte af andre årsager		123	10,2
Nægte på husstandens vegne (ikke respondenter)		59	4,9
Nægtet deltagelse i alt		1210	100

Af tabel 1.2 fremgår det, at principielle årsager og undersøgelsens emne er de vigtigste begrundelse for nægterne, efterfulgt af manglende tid og skemaændingen. Det var på forhånd frygtet, at folk ville sige fra på grund af skemaets længde, hvilket øjensynligt også har kostet nogle respondenter; sammenholdt med tidsfristen og indsamlingstidspunktet, der for nogle respondenter vedkomme har været i jule- og vinterferieperioden, er det ikke overraskende, at der optræder en del nægte i undersøgelsen.

Gennemførelsesprocent

Når bortfaldet indregnes er der altså i alt 2.026 gyldige interviews, hvilket svarer til en gennemførelsesprocent på 58,7. En opnåelsesprocent på 58,7 - eller alternativt 57,2 - ligger noget under de 70%, man i valgundersøgelserne gennem årene har tilstræbt, men ikke altid nået. Imidlertid har dette i de senere år været et generelt problem i surveyundersøgelser.

I forbindelse med det store antal nægte kunne der tænkes at være tale om en vis grad af selv-selektion bag bortfaldet. For eksempel kunne man forestille sig, at politisk interesserede og i særdeleshed partimedlemmer kunne have svært ved at sige nej til deltagelse, hvorfor disse ville være overrepræsenterede i stikprøven. Dette bør naturligvis spille en særlig rolle i bortfaldsanalyse, jf. kapitel 2. Som anført tidligere er det endvidere tydeligt, at det høje antal genbesøg har haft en positiv effekt på antallet af 'ikke trufile' respondenter, idet disse er kommet ned på 5,7% af bruttosamplet. Dette er en klar forbedring i forhold til 1998, hvor andelen var 17,1%. I tabel 1.3 er gennemførelserne sammenlignet for 1998 og 2001.

Tabel 1.3 Gennemførelsessammenligning. Absolutte tal og procent af stikprøvepopulationen.

1998-antal	2001-antal	1998-pct.	2001-pct.
3644	3859	100,0	100,0
194	405	5,3	8,1
3450	3454	100,0	100,0
Respondent ikke truffet	591	17,1	5,7
Deltagelse nægtet	856	24,8	34,1
Kasserede interviews	2	0,1	0,5
Gennemførte interviews	2001	2026	58,0
			58,7

*Dette henviser til 'ikke kontaktede adresser' i tabel 1.1 ovenfor.

Som tabel 1.3 viser, har det faldne antal 'ikke truene' i 2001 dog ikke øget gennemførelsesprocenten i forhold til 1998, da der i stedet optræder en betydeligt større andel af 'nægtende' end i 1998.

1.2 Suppleringsundersøgelserne

Til belysning af vælgervandringer samt partivalg inden for generationer og stillingsgrupper mv. gennemføres ved hvert valg en suppleringsundersøgelse med få udvalgte baggrundsvariable samt partivalg. Til valgundersøgelsen 2001 er der foretaget to suppleringsundersøgelser; supplement 1 ('panelundersøgelsen') med 1130 respondenter, og supplement 2 ('ekstra bus') med 1036 respondenter. Herved er der i alt tilvejebragt en supplerende stikprøve med 2166 respondenter på centrale baggrundsvariable som: alder, køn, uddannelse, stilling, indkomst og partivalg ved seneste og forrige valg mv. Begge suppleringsundersøgelser er foretaget af Gallup A/S og henholdsvis parallelt og i umiddelbar forlængelse af hovedundersøgelsen og med samme undersøgelsesmetodik, dog er data indsamlet ved telefoninterviews.

Supplement 1 – 'panelundersøgelsen'

Supplement 1 består af et panel på 1130 respondenter, som oprindeligt er en interviewundersøgelse fra 1998 foretaget af lektor Hans Jørgen Nielsen, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet. Dette panel er i perioden 30.1.2002 – 6.2.2002 blevet geninterviewet på de ovennævnte baggrundsvariable, og dette er sket som en del af Gallups normale teleombus. Til adskillelse fra hovedundersøgelsens baggrundsvariable har 'stilling'

dog fået en lukket kode.

Supplement 2 – 'ekstra bus'

Supplement 2 består af 1036 interviews, der er blevet interviewet på samme måde som i supplement 1, og dermed også som en del af Gallups normale teleomnibus. Til forskel fra supplement 1 er interviewene blevet foretaget i tiden efter hovedundersøgelsen i perioden 26.3.2002 – 2.4.2002. Endvidere er knap 600 erhvervsaktive svarpersoner blevet registreret med åben stillingskode, som i hovedundersøgelsen – og til forskel fra den lukkede kodning i supplement 1.

Opnåelse i suppleringsundersøgelserne

Der foreligger ikke præcise gennemførelsesprocenter, da begge suppleringer har været en del af Gallups normale teleomnibus, men Gallups oplyser, at der i sådanne undersøgelser generelt er en gennemførelsesprocent på 55-60%. Dog har supplement 1 sandsynligvis en lidt lavere opnåelse, da der typisk mistes nogle respondenter over tid som følge af flytning, nyt telefonnummer mv.

1.3 SFI undersøgelsen

SFI undersøgelsens datasæt omfatter i alt 2831 respondenter. Til denne undersøgelse var der udtrukket en samlet stikprøve på 4000 personer, der blev udtrukket simpelt tilfældigt fra CPR registret. Metoden til indsamling af data har været telefoninterviews, suppleret med postal skema til de personer, der ikke havde telefon. SFI undersøgelsen indeholder centrale baggrundsvariable som: alder, køn, uddannelse, stilling (offentlig/privat), husstandsindkomst, partivalg ved amts- og kommunalvalg, samt partivalg seneste og forrige folketingsvalg mv. Undersøgelsen er foretaget af Socialforskningsinstituttet (SFI-Survey) i perioden fra ultimo november til ultimo december 2001.

1.4 Kombinationsfiler

Hovedundersøgelsen og suppleringsundersøgelserne er afslutningsvis koblet sammen i kombinationsfil 1, der omfatter alle de variable, der er stillet i mindst to af de tre undersøgelser. Denne fil er sammen med kombinationsfil 2 (der har færre variable) standardfil til analyse af sociale variationer. Til vælgervandring bør benyttes kombinationsfil 2 pga. en fejl i hovedundersøgelsens spørgsmål om partivalg 1998. Kombinationsfil 1 omfatter i alt 4192 respondenter.

I kombinationsfil 2 indgår ovenstående kombinationsfil 1 SFI-undersøgelsen således, at datasættet omfatter i alt 7023 respondenter. I denne fil er alle SFI-undersøgelsens variable medtaget, og det er således muligt at uddrage SFI-undersøgelsen isoleret fra kombinationsfil 2 (se endvidere afsnit 3.2). En nærmere introduktion til kombinationsfilerne, hvor bl.a. de fælles variable fremgår, gives i afsnit 3.

For de variable, der er fuldt kompatible, er kombinationsfil 2 den korrekte at bruge til analyse af sociale baggrundsvariable. Ellers bruges kombinationsfil 1, der har flere var. For vælgervandringer bør kombinationsfil 2 benyttes - evt. checket med exit poll (se nedenfor).

Der er beregnet demografiske vægte og partivægte med og uden demografisk vejning. Som standard anbefales det alene at bruge partivægte. Ved analyse af vælgervandringer bør beregnes særskilte vægte (ikke standard i datasættet).

1.5 Supplerende materiale

Foruden de allerede nævnte og i denne tekniske rapport behandlede datasæt, er følgende datasæt inddraget i valgundersøgelsen:

Exit Poll. Gallup har stillet en omfattende exit poll til rådighed. Omfatter kun køn og alder samt partivalg 1998 og 2001. Meget velegnet til vælgervandringer.

Førvalgsundersøgelser Mandag Morgen og AC Nielsen AIM A/S har stillet to førvalgsundersøgelser til rådighed, foretaget i hhv. 1. og 2. uge i November 2001. Omfatter bl.a. politisk dagsorden (vigtigste problem), kompetencespørgsmål, samt en længere serie af holdningsspørgsmål, de fleste fra valgundersøgelserne. Hertil standard demografiske og politiske kriterier. Belyser holdningsændringer og dagsordensskift under valgkampen. Begge omfatter ca. 600 svarpersoner.

AIM Telebus. 32.000 interviews, indsamlet ved telefoninterviews januar-august 2002. Giver mulighed for at gå ned på meget små grupper, for at beskrive de enkelte partiers vælggrundlag meget detaljeret, og for at checke resultater fra de øvrige undersøgelser.

1.6 Variabel-indeks for hovedundersøgelsen

Variable	Spørgsmål
V1A - VID	Vi har jo lige haft folketingsvalg, og derfor vil jeg gerne spørge Dem, hvilke problemer De mener, er de vigtigste, som politikerne skulle tage sig af i dag? Kan de nævne flere vigtige problemer?
V2	Og når De tænker på dette problem/der vigtigste af disse problemer, hvor god synes De så regeringen har været til at løse dette problem i de sidste 3-4 år?
V3A-F	Har De i de sidste tre uger op til valget snakket om politik med nogen i Deres nærmeste familie, med nogle af Deres venner eller med nogle af Deres kolleger?
V4	Vil De sige, De er meget interesseret i politik, noget interesseret, kun lidt eller slet ikke interesseret i politik?
V5X	Stemte De ved folketingsvalget 20. november? - Hvis ja: På hvilket parti?
V6	Hvornår besluttede De at stemme som De gjorde?
V7	Vil De sige, at De stemte på dette parti med begejstring, med tilfredshed, med blandede følelser - eller følte De nærmest, De måtte vælge det mindst onde?
V8	Hvad var den vigtigste grund til, at De stemte, som De gjorde?
V9	Tænkte De på, at stemme på et andet parti? - Hvis ja: På hvilket parti?
V10	Tænkte De på at stemme? - Hvis ja: På hvilket parti?
V11	Stemte De ved kommunalvalget? - Hvis ja: På hvilket parti eller liste?
V12	Hvad betød mest for dit valg af parti eller liste ved kommunalvalget?
V13	De stemte på et andet parti eller en anden liste ved Kommunalvalget end ved Folketingsvalget, hvad var den vigtigste grund?
V14	Stemte De ved amtsrådsvalget? - Hvis ja: På hvilket parti eller liste?
V15	Stemte De ved det forrige folketingsvalg i marts 1998? - Hvis ja: På hvilket parti?
V16-V23	Så vil jeg gerne høre, hvad De mener om De enkelte politiske partier. Efter at jeg har læst navnet op på det pågældende parti, vil jeg gerne bede Dem placere partiet på denne skala fra 0 til 10, hvor 0 betyder, at De synes meget dårligt om partiet, og 10 betyder, at De synes virkelig godt om partiet.
V24-V31	Og nu, hvis vi bruger den samme skala, vil jeg gerne spørge, hvor godt eller dårligt De synes om nogle af vore politiske ledere.
V32	Mange betragter sig som tilhængere af et bestemt parti. Der findes også mange, der ikke følger sig som tilhængere af noget specielt parti. Betragter De Dem selv som f.eks. socialdemokrat, konservativ, radikal, venstremand, SF'er eller noget andet, eller følger De Dem ikke som tilhængere af et bestemt parti?
V33	Hvilket parti er der tale om?
V34	Nogle er stærkt overbeviste tilhængere af deres parti, mens andre ikke er så overbeviste. Betragter De Dem selv som stærkt overbevist tilhænger eller ikke stærkt overbevist?
V35	Er der alligevel et parti, som De synes De står nærmere end andre partier? - Hvis ja: Hvilket parti?
V36	Er De, eller har De tidligere været medlem af et politisk parti?
V37-V50	Jeg vil nu læse en række problemer op for Dem, og jeg vil gerne høre, hvem De mener, er bedst til at løse problemet; en socialdemokratisk leder, regering, eller en borgerlig regering?
V37	Til at løse landets økonomiske problemer i almindelighed?
V38	Til at bekæmpe arbejdsløsheden?
V39	Til at varetage Danmarks interesser i EU?
V40	Til at sikre miljøet?
V41	Til at sikre lov og orden?
V42	Til at sikre borgernes medbestemmelse i samfundet?
V43	Til at sikre den rette balance mellem skatter og social tryk?
V44	Til at sikre en fornuftig flygtninge-/indvandrerpolitik?
V45	Til at tilgodese børnefamiliernes behov?
V46	Til at sikre tilfredsstillende forhold for ældre?
V47	Til at sikre et velfungerende sundhedsvæsen?
V48	Til at sikre en god undervisning i folkeskolen?
V49	Til at repræsentere Danmark i international samarbejde?
V50	- Og hvilken regering tror De, ville give Dem selv flest penge til rådighed?
V51-V56	Jeg vil nu læse nogle politiske påstande op, som De kan opfatte som en slags diskussion mellem to personer, A og B. Vi beder Dem sige, om De er mest enig med A eller mest enig med

V51	Først har vi et spørgsmål om samfundets sociale udgifter. A siger: Man er gået for langt med sociale reformer her i landet. Folk burde mere end nu klare sig uden sociale sikringer og bidrag fra samfundet. B siger: De sociale reformer, som er gennemført i vores land, bør opretholdes i mindst samme omfang som nu.
V52	Så har vi et spørgsmål om levestandard og indtægtsforhold. A siger: Forskellene i indtægter og levestandard er stadig for store i vores land. Derfor burde folk med mindre indtægter få en hurtigere forbedring af levestandarden end dem med højere indtægt. B siger: Indtægtsudjævningen er gået tilstrækkeligt langt. De indtægtsforskelle som endnu findes, bør stort set bibeholdes.
V53	Næste spørgsmål drejer sig om statens kontrol over erhvervslivet. A siger: Forretnings- og industrifolk bør i større grad have lov til at bestemme over deres egne forretninger. B siger: Staten bør kontrollere og samordne erhvervslivet. Den statslige kontrol bør i hvert fald ikke være mindre end den er i dagens Danmark.
V54	Det diskuteres også, om der bør indføres mere brugerbetalning i den offentlige sektor. A siger: Der bør i langt større grad end nu indføres brugerbetalning i den offentlige sektor. B siger: Bortset fra enkelte, ubetydelige områder bør der ikke indføres mere brugerbetalning.
V55	Det diskuteres også, hvordan Danmark skal forholde sig i konflikter i andre lande eller internationale konflikter, der ikke direkte berører os selv. A siger: Danmark bør så vidt som muligt lade være med at blande sig i sådanne konflikter, der ikke berører os selv. B siger: Danmark bør så vidt som muligt give sine synspunkter til kende og søge at påvirke udviklingen.
V56	Man diskuterer også valgfrihed mellem offentlige hospitaler og private hospitaler. A siger: Pengene bør følge patienten, så patienterne selv kan vælge, om de vil have behandlingen udført på et offentligt hospital eller et privat hospital (f.eks. hvis de står på venteliste). B siger: Hvis vi begynder at give mulighed for at vælge behandling på private hospitaler, bliver det alt for dyrt for samfundet og kan betyde en forringelse af det offentlige sygehusvæsen.
V57	Man har i de sidste 25 år haft, hvad man kunne kalde to hovedstrategier til at skabe flere arbejdspladser, nemlig følgende (kort 4): 1. "Vejferdsstrategien": Vi bør udbygge vejferdsstaten med flere offentligt ansatte til vejpleje, sundhedsvæsen og andre udekkeede behov. 2. "Eksportsstrategien": Vi bør sætse på industri og eksport via en stærk konkurrenceevne – samt på de servicejobs i erhvervene, dette fører med sig. Bredt sagt, hvilken strategi mener De så, er den bedste?
V58	Hvordan er Deres egen og Deres families økonomiske situation i dag sammenlignet med for 3-4 år siden?
V59	Hvordan synes De den økonomiske situation for Danmark er i dag sammenlignet med for 3-4 år siden?
V60-V69	Hvor godt mener De, at Nyrup-regeringen har håndteret de følgende områder i de sidste 3-4 år?
V60	Økonomien?
V61	Beskæftigelsen?
V62	Velfærden?
V63	Skatterne?
V64	Kriminaliteten?
V65	Miljøet?
V66	Kvaliteten af den offentlige service?
V67	Den sociale ulighed?
V68	Flygtninge- og indvandrerpolitikken?
V69	– Og tilsvarende vil vi gerne høre Deres vurdering af Regeringens arbejds generelt de sidste 3-4 år?
V70-V71	Her er et spørgsmål om, hvilke målsætninger der er vigtigst for vores samfund. Her er et kort med fire mål - Hvilket mål synes De, er det vigtigste? Og hvilket mål synes De, er det næstvigtigste?
V72-V88	Jeg vil nu spørge om Deres syn på det offentlige udgifter til forskellige formål. Jeg vil læse nogle offentlige opgaver op, og jeg vil gerne bede Dem sige mig for hver opgave, om De

V72	Forsvaret?
V73	Sundhedsvesnen?
V74	Uddannelse?
V75	Folkedækkelsen?
V76	Miljøproblemer?
V77	Kulturelle forhold?
V78	Børnehaver og vuggestuer?
V79	Politik?
V80	Arbejdsløshedssundhedsundersøgelse til den enkelte?
V81	Bistandsbistand til den enkelte?
V82	Broer og motorveje?
V83	Ulandsbistand?
V84	Flygninge og indvandrere?
V85	Barselsorlov?
V86	Hjemmebistand?
V87	Kollektiv transport?
V88	Boligsikring og boligydelse?
V89-V94	Så vil jeg gerne høre, hvor godt De synes, at den offentlige service fungerer på en række områder.
V89	Bibliotekerne?
V90	Sygehuse?
V91	Folkeskolen
V92	Børnehaver og vuggestuer?
V93	Hjemmebistand?
V94	Aktiveringsprogrammet for ledige?
V95-V99	Hvis der på længere sigt bliver mulighed for at sænke skatten, hvad ville De da foretrække?
V95	A. Lavere skatter, eller
V96	B. Forbedring af den offentlige service
V96	A. Lavere skatter, eller
V97	B. Afdrag på statsgælden
V97	A. Sænkning af indkomstskaften, eller
V98	B. Sænkning af ejendomsverdiskatten
V98	A. Sænkning af indkomstskaften, eller
V99	B. Sænkning af moms og afgifter
V99	A. Sænkning af indkomstskaften for de laveste indkomster, eller
V100	B. Sænkning af indkomstskaften for alle indkomster
V100	Den tidligere regering gennemførte en række stramminger af flygninge-/indvandrerpolitikken. Mener De, at disse stramminger var passende, gik for vidt, eller var de ikke vidtgående nok?
V101-V136	Jeg nævner nu nogle synspunkter fra den politiske debat, som man kan være enig eller uenig i.
V101	Ejendomsverdiskatten bør sænkes.
V102	Høj indtægt burde beskattes hårdere end tilfældet er i dag.
V103	I den nuværende økonomiske situation er der ikke råd til skattelettelser.
V104	I den nuværende økonomiske situation er der ikke råd til lønstigninger.
V105	Indvandring udgør en alvorlig trussel mod vores nationale egenart.
V106	Den økonomiske vækst bør sikres gennem en udbygning af industrien, også selv om det kommer i strid med miljøinteresser.
V107	Indsatsen for at forbedre miljøet må ikke gå så vidt, at den skader erhvervslivet.
V108	Mange af de arbejdsløse ønsker reelt ikke at påtage sig et arbejde.
V109	De muslimske lande udgør på længere sigt en farlig trussel mod Danmarks sikkerhed.
V110	Valdsforbrydelser bør straffes langt hårdere end i dag.
V111	Mange offentlige aktiviteter kunne udføres både bedre og billigere, hvis de blev overladt til private.
V112	Flygninge og indvandrere bør have samme ret til social bistand som danskere, også selv om de ikke er danske statsborgere.
V113	Overførselsindkomsterne er ved at vokse os over hovedet.
V114	På længere sigt er der ikke råd til at opretholde velfærdsstaten, som vi kender den i dag
V115	I politik bør man stræbe efter at skaffe alle de samme økonomiske vilkår, uanset uddannelse og beskæftigelse.
V116	Jeg føler mig lige så meget som europæer, som jeg føler mig som dansker.

V117	Der kan stadig spares masser af penge på at effektivisere den offentlige sektor, uden at det går ud over servicen til borgerne.
V118	Børnechecken til børnefamilierne bør afskaffes for folk med gode indtægter.
V119	Der er for mange, der får sociale ydelser, uden at de trenger til det.
V120	Staten har for lidt kontrol med de private investeringer.
V121	Egendomsverdiskatten for bolig ejere bør sættes i vejret, så indkomstskatten kan sættes ned.
V122	De grønne afgifter på benzín bør sættes i vejret.
V123	Gennemgående stoler jeg mere på danskere end på folk fra andre lande.
V124	Gennemgående er jeg ganske optimistisk med hensyn til, hvordan det vil gå med Danmark og danskerne i fremtiden.
V125	Nu om dage gør skolerne for lidt ud af at lære børnene fædrelandskærlighed.
V126	Danmark bør arbejde for en bedre fordeling af jordens ressourcer, også selvom det betyder, at vi i lande som Danmark må gå ned i levestandard.
V127	Vi bør være parate til at sende danske soldater i krig, hvis det er nødvendigt for at beskytte menneskeretigheder i andre lande.
V128	Verdenssituationen ser mere truende ud, end den gjorde for 2-3 år siden.
V129	Der er betydelig risiko for, at Danmark bliver udsat for et større terrorangreb inden for den næste 2-3 år.
V130	Det var rigtigt at ændre på efterlønsordningen.
V131	Islam udgør en alvorlig trussel mod dansk kultur.
V132	Hvis man ikke passer på, vil andre udnytte én.
V133	Der er få mennesker, som man kan stole fuldt og helt på.
V134	Hvis man ser sig om i verden, kan man se, at religioner fører mere konflikt med sig end fred.
V135	Integrationen af indvandrere og flygtninge løser sig selv, hvis de får arbejde.
V136	Indvandrerne ret til familiesammenføring bør begrænses kraftigt.
V137	Synes De, man kan stole på de fleste mennesker, eller synes De ikke, man kan være forsigtig nok i omgangen med andre mennesker?
V138-V153	Jeg har herfter nogle spørgsmål om politik og politikere som helhed:
V138	Politikere tager gennemgående for lidt hensyn til, hvad vælgerne mener.
V139	Politikere i min kommune tager gennemgående for lidt hensyn til, hvad vælgerne mener.
V140	Man kan i almindelighed stole på, at vore politiske ledere træffer de rigtige beslutninger for landet.
V141	Man kan i almindelighed stole på, at kommunalpolitikere i min kommune træffer de rigtige beslutninger for kommunen.
V142	Det ville være meget fornuftigt at lade en stærk mand gribe magten i en økonomisk krisesituation.
V143	I virkeligheden er der næsten ingen forskel på, hvad de store partier mener, uenheden skyldes mest taktik.
V144	Undertiden er politik så indviklet, at folk som jeg ikke rigtig kan forstå, hvad der foregår.
V145	Gennemgående synes jeg egenlig ikke, det er så svært at tage stilling til politiske spørgsmål.
V146	Politikere er for ødsle med skatteborgernes penge
V147	Jeg ved så lidt om EU, at jeg næsten har opgivet at følge med i, hvad der foregår.
V148	Når politikere diskuterer den økonomiske politik, forstår jeg kun en brøkdel af, hvad de snakker om.
V149	Der bør gennemføres en omfattende økonomisk udligning inden for EU, så de rige lande betaler til at trække de fattige med op.
V150	Danmark bør tilslutte sig, at der føres en fælles flygtningepolitik for EU.
V151	EU bør spille en storpolitisk og militær rolle, der svarer til EU-landenes økonomiske betydning.
V152	EU bør med tiden udvides med nogle af de østeuropæiske lande.
V153	Bekæmpelse af arbejdsløsheden bør sættes øverst på EU's dagsorden.
V154	Hvor stor tillid har De til danske politikere i almindelighed?
V155	Hvordan er Deres generelle holdning til EU
V156	Stemte De ja eller nej ved den sidste folkeafstemning om den fælles mønt Euroen?
V157	Hvad ville De stemme, hvis der var folkeafstemning om Euroen i morgen?
V158	På denne liste har vi nedskrevet 4 opfattelser af EU-samarbejdet.
V159-V161	Vil de sige, at De generelt har tilstrækkelig viden til at kunne tage stilling til det, der foregår, eller vil De sige, at De ikke ved nok, når det gælder... Der, der sker i kommunalpolitik i Deres kommune? Der, der sker i Folketinget? Der, der foregår i EU?
V162-V164	Hvor let eller svært synes De, at det er for Dem, at... Følge med i, hvad der sker i kommunalpolitikken i Deres kommune? Følge med i, hvad der sker i Folketinget? Følge med i, hvad der sker i, kommunalpolitikken i Deres kommune?

V165-V168	<p>Der er jo forskellig, hvilke politiske problemer folk interesserer sig for. Jeg nævner nu nogle forskellige politiske spørgsmål, og jeg vil bede Dem for hver af disse sige, om De er meget, noget, kun lidt eller slet ikke interesseret</p> <p>Kommunalpolitiske spørgsmål?</p> <p>Dansk indenrigspolitik?</p> <p>Politikken i EU, forholdet mellem Danmark og EU?</p> <p>V168 Andre udenrigspolitiske spørgsmål?</p> <p>V169 Der er stor forskel på, hvad folk er mest optaget af i politik. Nogle er mest optaget af de brede samfundsspørgsmål. Andre er mest optaget af de nære ting, der påvirker deres egen hverdag. Hvor vil De placere Dem selv på denne skala</p>
V170-V178	<p>I politik taler man ofte om venstre og højre. Hvor vil De placere Dem selv på denne skala? Og hvor vil De placere de enkelte partier?</p>
V179-V187	<p>Partierne er blandt andet uenige om, hvor mange flygtninge vi kan tage imod. Nogle mener, vi tager imod alt for mange. Andre siger, vi sagtens kan tage mod flere flygtninge. Her er en skala fra 1 til 5, hvor 1 står for, at vi skal tage imod langt færre flygtninge end nu, 2 står for lidt færre flygtninge, 3 står for det samme antal som nu, 4 står for lidt flere flygtninge og 5 står for, at vi skal tage imod mange flere flygtninge, end vi gør nu.</p> <p>Hvor omtrent vil De placere...[de enkelte partier?]</p>
V188-V196	<p>Partierne er også uenige om, hvor stor den offentlige sektor bør være. Nogle partier siger, at vi skal skære ned på de offentlige indtægter og udgifter, andre siger, at vi må regne med stigende offentlige udgifter og indtægter i fremtiden. Her er igen en skala fra 1 til 5, hvor 1 står for, at der skal skæres ned på de offentlige indtægter og udgifter, 2 står for, at der skal skæres lidt ned, 3 står for, at de offentlige indtægter og udgifter er passende, som de er nu, 4 står for, at de må stige lidt og 5 står for, at de må stiges kraftigt i vejret.</p> <p>Hvor omtrent vil De placere...[de enkelte partier?]</p>
V197-V205	<p>Man taler undertiden om en grøn dimension, hvor nogle partier markerer sig ved at lægge overordentlig stor vægt på miljøhensyn, mens andre siger, at miljøhensynene efterhånden er ved at tage overhånd. På denne skala står 1 for den mindst grønne politik, mens 5 står for den mest grønne.</p> <p>Hvor omtrent vil De placere...[de enkelte partier?]</p>
V206-V214	<p>Nogle partier går ind for at opretholde lov og orden med strengere straffe. Andre partier taler i stedet om at forebygge kriminaliteten og om at behandle forbrydere humant. På denne skala står 1 for dem, der går mest ind for lov og orden, og 5 står for dem, der går mest ind for forebyggelse og human behandling af forbrydere.</p> <p>Hvor omtrent vil De placere...[de enkelte partier?]</p>
V215-V223	<p>Så kommer det sidste spørgsmål af denne type. Her står tallene på skalaen for vores forhold til EU. 1 står for partier, der vil have os ud af EU, 5 står for dem, der ønsker den hurtigst mulige udbygning af EU.</p> <p>Hvor omtrent vil De placere...[de enkelte partier?]</p>
V224-V227	<p>Her er en liste med ting som folk kan gøre i forbindelse med valg. Hvilke af disse ting, om nogle, gjorde De i forbindelse med folketingsvalget i år?</p> <p>Talte De med andre for at overtale dem til at stemme på et bestemt parti?</p> <p>V225 Hvor ofte gjorde De dette?</p> <p>V226 Visste De under valgkampen Deres støtte til et bestemt parti ved f.eks. at deltage i et møde, henge plakater op eller på anden måde?</p> <p>V227 Hvor ofte gjorde De dette?</p>
V228	<p>Blev De under valgkampen kontakket af en kandidat eller nogen person fra et politisk parti, som ville overbevise Dem om at stemme på dem?</p>
V229	<p>Alt taget i betragtning, er De så meget tilfreds, tilfreds, utilfreds eller meget utilfreds med den måde demokratiet fungerer på i Danmark i det hele taget?</p>
V230	<p>Nogle mener, at det gør en stor forskel, hvem der har regeringsmagten. Andre siger, at det ikke betyder noget, hvem der har regeringsmagten. Hvis vi bruger skalaen på kortet her, hvor vil De så placere Deres egen opfattelse?</p>
V231	<p>Nogle mener, at uanset hvem folk stemmer på, har det ikke nogen betydning for, hvad der sker i landet. Andre mener, at hvem folk stemmer på, godt kan have en betydning for, hvad der sker. Hvis vi bruger skalaen på kortet her, hvor vil De så placere Deres egen opfattelse?</p>
V232	<p>Hvor meget er De enig eller uenig i følgende udsagn: Demokratiet giver muligvis problemer, men det er bedre end en hvilken som helst anden form for statsstyr.</p>
V233	<p>Når man tænker på, hvordan valg i Danmark fungerer i praksis, hvor godt synes De så, at de sikrer, at folketingsmedlemmernes synspunkter nøjagtigt afspejler vælgerernes synspunkter?</p>
V234	<p>Vil De mene, at nogen af partierne i Danmark repræsenterer Deres synspunkter forholdsvis</p>

V235	Hvilket parti repræsenterer Deres synspunkter bedst?
V236	Uanset hvordan De ser på partierne, vil De så sige, at der er enkelte partiledere, der repræsenterer Deres synspunkter nogenlunde godt?
V237	Hvilken partiledere repræsenterer Deres synspunkter bedst?
V238-V240	Har De i løbet af ca. de sidste 5 år gjort nogen af de følgende ting for at udtrykke Deres synspunkter om noget regeringen burde eller ikke burde gøre?
V238	Kontaktet en politiker eller en repræsentant for myndighederne enten personligt, skriftligt eller på anden måde?
V239	Deltaget i en protest eller en demonstration?
V240	Arbejdet sammen med mennesker, som var optaget af den samme sag som Dem selv?
V241	Hvor megen respekt mener De, at der er for den individuelle frihed og menneskerettigheder i dagens Danmark?
V242	Hvor udbredt tror De korruption som f.eks. bestikkelse er blandt politikere i Danmark?
V243	Hvis De ser bort fra bryllupper, begravelser, barnedåb eller konfirmationer, cirka hvor ofte går De så til gudstjeneste?
V244	Boede De sammen med deres mor og far, da De var i 15 års alderen?
V245	Hvilken stilling havde Deres far, da De var i 15 års alderen?
V246	Var han privat eller offentligt ansat?
V247	Hvilken skoleuddannelse havde Deres far?
V248	Hvilket parti stemte Deres far typisk på, da De var i konfirmationsalderen?
V249	Hvilken stilling havde Deres mor, da De var i 15 års alderen?
V250	Var hun privat eller offentligt ansat?
V251	Hvilken skoleuddannelse havde Deres mor?
V252	Hvilket parti stemte Deres mor typisk på, da De var i konfirmationsalderen?
V253	Notér køn
V254	Hvilket år er De født?
V255	Må jeg spørge om Deres civilstand?
V256	Hvad er Deres årsindkomst – brutto – dvs. før skat?
V257	Hvad er husstandens samlede årsindkomst – brutto – dvs. før skat?
V258	Boligens ejerforhold?
V259	Antal personer i husstanden på 18 år og derover?
V260A-D	Hjemmeboende børn af husstanden?
V261	Hvad er Deres postnummer?
V262	Urbanisering? Hvilken type by bor De i?
V263	Hvad er Deres skoleuddannelse?
V264	Hvilken uddannelse har De udover skoleuddannelsen?
V265-V266	Er De medlem af en fagforening? Hvilken?
V267	Hvad er Deres erhverv?
V268	Er De privat ansat, offentlig ansat eller selvstændig?
V269	Er De for tiden erhvervsuassigt beskæftiget?
V270	Antal timer ugentligt på deltid
V271-V272	Hvad er Deres stilling og branche helt nøjagtigt?
V273-V274	Hvad er Deres ægtefælles stilling og branche helt nøjagtigt?
V275-V276	Hvad er Deres tidligere stilling og branche helt nøjagtigt?
V277	Hvilket parti ville De stemme på, hvis der var folketingsvalg i morgen?
V278	Må vi eventuelt på et senere tidspunkt have lov at kontakte Dem igen?
Alderliv	Respondentens alder, rekodet i tiårs-intervaller.
Socio	Socioøkonomisk gruppering ud fra Danmarks Statistiks standard (SOCIO)
Klassudv	Udvidet klassisk socioøkonomisk gruppering
Klassimp	Stimpel klassisk socioøkonomisk gruppering
Fag_ho	Fagforeningsmedlemskab inddelt i hovedorganisationer
Amt	Respondentens hjemamt (kommunekoder rekodet til amter)

2 Bortald og repræsentativitet i hovedundersøgelsen

2.1 Indledning

Den ret lave gennemførelsesgrad på 58,7% i valgundersøgelsen 2001, og herunder faren for en selvseleksionseffekt i kraft af de mange nægte, stiller naturligvis spørgsmålstegn ved datamaterialets repræsentativitet. Derfor er der gennemført en udvidet analyse af repræsentativiteten i nærværende undersøgelse.

Der er en lidt kedelig dansk tradition for, at repræsentativitetsanalyser gennemføres ret mekanisk ved at sammenholde fordelingen i stikprøven og populationen på en række demografiske variable, hvor populationsfordelingen er kendt: Køn, alder, geografi mv. Sådanne analyser er dog af begrænset værdi, og kan endda være vilddedende. Det afgørende spørgsmål er, hvordan repræsentativitetsproblemer kan påvirke undersøgelsens resultater (Goul Andersen, 1980). Selv om man f.eks. forestillede sig, at man i denne undersøgelse havde glemt at interviewe alle 30-39 årige, er det ikke sikkert, at det ville have påvirket resultaterne stort. Det ville have påvirket partifordelingen en anelse (fordi de 30-39 årige stemmer lidt, men ikke meget, forskelligt fra befolkningsgennemsnittet). Det ville have påvirket tallene for vælgernes stabilitet (fordi de 30-39 årige vandrer lidt mere end gennemsnittet). Og det ville have påvirket nogle, men ikke særlig mange, politiske holdninger (fordi aldersgruppen skiller sig holdningsmæssigt ud på nogle få, men ikke særlig mange, områder).

Så vidt effekten på marginalfordelingerne. Når vi kommer til sammenhænge, er effekten normalt endnu mindre. Hvis mænd f.eks. er mere EU-venlige end kvinder, så er det kun i tilfælde af, at denne kønsforskel er radikalt anderledes blandt 30-39 årige, at vi risikerer at få et forøget billede af kønsforskellen i EU-holdninger. Hvis højuddannede har et mere positivt syn på indvandrere, så skal der helt uventede ændringer til i mønstrene blandt 30-39 årige, for at undersøgelsen kunne tegne et misvisende billede af sammenhængen, osv.

Omvendt kan der principielt være graverende over- eller underrepræsentation af politisk interesse eller af bestemte politiske retninger, selv om de demografiske faktorer viser høj repræsentativitet. Kort sagt: repræsentativiteten på de demografiske variable er ofte uden den store betydning for resultaterne, mens andre faktorer – tættere på den afhængige variabel – kan være yderst vigtige. Demografien er stort set kun interessant i de tilfælde, hvor der er en markant sammenhæng mellem demografiske variable og de centrale undersøgelsesvariable

(altså de afhængige variable; her politiske adfærdsvARIABLE). Og selv da vil der fortsat være effekt på marginalfordelingerne, mindst på variabelsammenhænge. Det sidste forudsætter nemlig ikke blot, at der er sammenhæng mellem baggrundsvariable og undersøgelsesvariable, men også at der er interaktionseffekter, altså at sammenhængen er ikke-additiv – og det forudsætter endda, at disse interaktionseffekter er ganske stærke.

Effekter som de ovennævnte er gennemgående ret svage, når det gælder køn, alder og bopæl - med enkelte signifikante undtagelser, navnlig på køn. Men ellers er det mest interessante, når det gælder social repræsentativitet, i væsentligt højere grad uddannelse, social klasse og undertiden placering på arbejdsmarkedet. Specielt kan der være en tendens til underrepræsentation af resource-svage, og i nogle typer af undersøgelser kan denne endda være tilfældig over tid (se Goul Andersen 1988 for en analyse af, hvad det i 1970'erne betød for Danmarks Statistiks opgørelser af befolkningens stillingsfordeling). Og denne skævhed opfattes normalt ikke af de demografiske variable.

Sociale og uddannelsesmæssige repræsentativitet er ofte svær at måle, fordi men enten ikke har en ordentlig universitets (opgørelse af populationen), fordi reliabiliteten i målingen i interviewundersøgelser er for ringe, eller fordi klassifikationskriterierne er forskellige. Som supplement kan man kontrollere (og i nødstilfælde veje) på fagforeningsmedlemskab (Goul Andersen, 1988).

Sat på spidsen er undersøgelser af repræsentativitet på de demografiske variable derfor mest af symbolsk betydning. Er opmålsen rimeligt høj, og er repræsentativiteten på de demografiske variable god, så er det et tegn på, at andre forhold også er i orden. Er opmålsen lav og den demografiske repræsentativitet tvivlsom, mindsker det omvendt til dataindsamlingen mere generelt. Men den demografiske repræsentativitet siger sjældent noget om repræsentativiteten på de vigtige variable, og en vejning efter demografi nyter heller ikke meget.

Omvendt kan selv et beskedent bortfald på de afhængige variable som nævnt give betydelige problemer. For eksempel kan man i undersøgelser af politisk deltagelse komme ud for, at folk med lav politisk interesse siger fra, når de hører om emnet (selvselektion). Folk synes ikke, de har en grund til at medvirke i undersøgelsen, for de deltagere jo ikke i politik. De kan evt. også føle det pinligt at indrømme, hvor lidt de deltagere, for der er trods alt en norm om, at man bør være aktiv. Eller de kan føle det belastende at skulle svare på masser af holdningsspørgsmål.

der vedrører ting, de ikke har den fjerneste holdning til, fordi det ganske enkelt ikke interesserer dem. Omvendt er de mest politisk engagerede utilbøjelige til at sige nej. De elsker at have holdninger til alt mellem himmel og jord - og de elsker at give dem til kende. Der kan på den måde opstå et element af selvseleksion i udvælgelsen. Det har normalt ikke været noget stort problem i danske valgundersøgelser - derimod er det forekommet i undersøgelser af politisk deltagelse, hvor det i øvrigt kan spille sammen med "over-claiming": Folk siger, at de deltagere mere, end de gør, fordi de føler, de burde deltage. Stærkest gør det sig gældende ved valgdeltagelse, hvor der typisk kun er halvt så mange sofavælgere, som der burde være. Omvendt er der som regel alt for mange partimedlemmer - partiernes "krise" indebærer ikke, det er blevet "fløvt" at erklære sig som medlem; heri ligger stadig en positiv prestige.

Det skal endnu en gang understreges, at det største problem vedrører marginalfordelingerne, mens problemet er mindre, når det drejer sig om sammenhænge mellem variable; hvad det sidste angår, er hovedproblemet, at holdningskonsistensen kan overdrives en anelse, hvis der er en selvseleksion af politisk interesserende. Men der skal meget til at fortrykke billedet afgørende. På de fleste andre områder, hvor vi analyserer sammenhænge, er problemet næppe stort. Og da det sidste normalt er hovedinteressen i valgundersøgelserne, er der ikke tradition for at lave omfattende bortfaldsanalyser. Derimod vejler man normalt på variablen partivalg, således at partifordelingen blandt de adspurgte kommer til at svare til partifordelingen ved valget. Men kun i de analyser, hvor partivalg er den afhængige variabel, ellers ikke. Hovedårsagen er, at det letter sammenligninger over tid: Over- og underrepræsentation for de enkelte partier går en del op og ned, og tidsserier ville blive helt skæve, hvis der ikke blev foretaget en vejning. Man kontrollerer dog en række resultater med uvejede data for at være sikker på, at resultaterne ikke skyldes utilsigtede effekter af vejningen. Det leder kort fortalt frem til, at bortfaldsanalysen må opdeles i to: En generel del, svarende til den, der normalt laves (jf. afsnit 2.2), samt en specifik del, der relaterer sig til undersøgelsens emne (jf. afsnit 2.3). Det er den sidste del, man normalt ikke laver. Men det er den, der er afgørende, og som også bør være det underliggende perspektiv i den generelle bortfaldsanalyse.

2.2 Generel bortfaldsanalyse: Demografisk repræsentativitet

I det følgende afsnit præsenteres en demografisk repræsentativitetsanalyse, idet der redegøres nærmere for henholdsvis kønsfordeling og aldersfordeling i hovedundersøgelsen.

Tabel 2.1 Kønsfordeling. Stikprøvepopulation i Valgundersøgelserne 1994, 1998 og 2001 i forhold til den samlede befolkning 01.01.02. Pct. af population.

	Valgundersøgelse 1994	Valgundersøgelse 1998	Valgundersøgelse 2001	Samlede befolkning pr. 1 jan 2002 (18+)
Andel af mænd	50,3	54,0	52,4	48,9
Andel af kvinder	49,7	46,0	47,6	51,1
I alt	100	100	100	100

Overordnet set adskiller stikprøven sig markant fra den samlede befolkning i kraft af, at der findes en overvægt af mandlige respondenter, som er statistisk signifikant ($p = 0,002$). Afvigelsen fra kønsfordelingen i den samlede vælgerbefolkning er således på 3,5 procentpoint, i mændenes favør, hvilket betyder, at der i modsætning til vælgerbefolkningens overvægt af kvinder findes en overvægt af mænd i stikprøven. Dette er usædvanligt, da man i de fleste undersøgelser ser en overrepræsentation af kvinder i stikprøven. Den usædvanlige kønsfordeling var imidlertid også til stede i de to forrige valgundersøgelser, dog mindre udalt i 1994 og mere markant i 1998.

Næste led er en sammenligning af aldersfordelingen i hovedundersøgelsen i forhold til vælgerbefolkningen. Tabel 2.1 viser fordelingen efter alder og køn i henholdsvis hovedundersøgelsen og for hele befolkningen.

Tabel 2.2 Svarfordelingen efter alder og køn. Respondenter og hele befolkningen i pct.

Svarpersoner i Valgundersøgelsen 2001 (i %)		Hele befolkning pr. 01.01.2002 (i %)	
Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
I alt	I alt	I alt	I alt
18-24 år	9,2	8,5	10,5
25-29 år	7,5	7,7	9,3
30-39 år	20,4	21,5	20,3
40-49 år	18,5	18,9	18,5
50-59 år	17,5	19,8	18,6
60-69 år	14,4	12,7	11,8
70+ år	12,3	11,0	11,1
I alt %	100	100	100
I alt Antal	2026	4191428	

Note: I datamaterialet indgår 7 respondenter, der ikke var stemmeberettiget ved valget. Disse er medregnet som 18-årige i denne tabel.

Kilde: Danmarks statistik hjemmeside/Statistikbanken (www.statistikbanken.dk) 'Folketal pr. 1. januar efter område, civilstand, alder og køn (1971 - 2002)'.

Som det fremgår, er der en vis underrepræsentation af de unge op til 29 år, samt af den ældste kategori over 70 år. I disse aldersgrupper er underrepræsentationen så stor, at de er statistisk signifikante (p i alle tilfælde under 0,02).³ Samtidig er de fire mellemste aldersgrupper tilsvarende overrepræsenteret, hvoraf det dog kun er 60-69 årige, der er signifikant overrepræsenterede ($p = 0,024$). Alle udsving ligger i intervallet 0,7 – 1,9 procentpoint. Det er desuden værd at notere sig, at overrepræsentationen af 60-69 årige svarer til underrepræsentationen af ældre over 70 år, dvs. i den udstrækning, de to grupper udviser ensartede træk i politisk adfærd, neutraliserer afvigelserne hinanden.

En opdeling på køn viser signifikant overrepræsentation for 60-69 årige mænd ($p = 0,016$) og underrepræsentation for 25-29 årige ($p = 0,029$). For kvinder er de 30-39 årige overrepræsenterede ($p = 0,036$), mens kvinder over 70 er stærkt underrepræsenterede ($p < 0,001$).

Hvis demografiske faktorer anvendes som udtryk for stikprøvens pålidelighed, er der på baggrund af ovenstående diskussion særligt to problematiske aspekter, der må holdes for øje. Det drejer sig om underrepræsentationen af unge under 29 år (og her især mænd mellem 25 og 29 år) og den tilsvarende underrepræsentation af ældre over 70 år (specielt kvinder over 70 år, hvor underrepræsentationen er meget markant). Normalt vil disse skævheder ikke have større betydning for resultaterne. Men det kan undertiden være relevant at anvende en demografisk vejning af data, hvilket kan gøres ved at vægte stikprøven med de to sidste variable i datasættet (variabel "demovt"). Disse demografiske vægte er beregnet af Gallup.

2.3 Politisk interesse

For politisk interesse foreligger der selvsagt ikke nogen universliste, som stikprøven kan holdes op imod. Dels kendes den sande fordeling ikke, dels varierer den over tid. F.eks. er den politiske interesse typisk noget højere i forbindelse med valg. For at vurdere, om der foreligger en bias i retning af overrepræsentation af politisk interesserede i datamaterialet, skal vi sammenligne med politisk interesse i valgundersøgelserne i 1994, 1998 og 2001. Det vigtigste er dog sammenligning med et spørgsmål om politisk interesse i et repræsentativt udsnit af den danske befolkning, som blev interviewet stort set samtidig med valgundersøgelsen, men i forbindelse med Gallups normale omnibusundersøgelse, som *ikke* omhandlede politiske

³ p-værdierne henviser til T-tests for uafhængighed mellem de opnåede middelværdier og den faktiske fordeling i befolkningen.

emner. Det medfører, at der bør være en forskel mellem niveauet for politiske interesse i disse to undersøgelser, hvis undersøgelsesemnet i sig selv resulterer i en vis selvselektion til fordel for de politisk interesserede.

Tabel 2.3 Politisk interesse. Stikprøven i valgundersøgelsen 2001 sammenlignet med valgundersøgelserne 1994 og 1998 samt Gallup-omnibusundersøgelse primo 2002. Andele i pct.

	1994*	1998*	2001- valgundersøgelse	2002-Omnibus**
Meget interesseret	19,8	23,8	21,9	19
Noget interesseret	43,5	49,1	47,8	47
Kun lidt interesseret	31,6	24,0	27,2	30
Slet ikke interesseret	5,1	3,1	3,1	4
I alt	100,0	100,0	100,0	100

* Tallet stammer fra Goul Andersen et al., "Valgundersøgelsen 1998, Teknisk Rapport".

** Tallet stammer fra internt arbejdsrapport af Mogens Storgaard Jakobsen, Gallup A/S, marts 2002, afrundede pct.

Note: Kategorien "ved ikke" er ej medtaget. Dette ændrer dog ikke ved tallene, da kun to respondenter falder i denne.

Af tabel 2.3 fremgår det, at der formentlig er en lille overrepræsentation af politisk interesseret i valgundersøgelsen 2001, sammenlignet med omnibus-undersøgelsen omhandlende en lang række ikke-politiske emner. Der er således tale om, at andelen af politisk interesseret (meget el. noget interesseret) i hovedundersøgelsen (69,7%) er 3,7 procentpoint større end i omnibusundersøgelsen (66%), og denne forskel er klart signifikant ($p < 0,001$). Afvigelsen er dog ikke dramatisk. Sammenlignet med de to forrige valgundersøgelser ses det endvidere, at der ikke er tale om en markant anderledes fordeling af de politisk interesserede i hovedundersøgelsen 2001. Andelen af de politisk interesserede (meget el. noget interesseret) placerer sig imellem de to foregående, og der er således tale om et fald på 3,2 procentpoint i forhold til Valgundersøgelsen 1998. Om det skyldes en højere politisk interesse i 1998 eller større skævheder i 1998 lader sig dog ikke afgøre.

Tabel 2.4 Politisk interesse. Som tabel 2.3, udvidet med kønsfordeling. Andele i pct.

1994*		1998*		2001-valgundersøgelse		2002-Omnibus*	
Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Alle	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle	Alle
Meget interesseret	24,4	19,8	30,0	23,8	25,3	21,9	23
Nogen interesseret	44,9	42,0	43,5	49,1	48,6	47,8	49
Kun lidt interesseret	26,8	36,4	31,6	24,0	23,7	27,2	26
Slet ikke interesseret	3,8	6,4	5,1	3,1	2,4	3,1	3
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

* Tallet stammer fra Goul Andersen et al., "Valgundersøgelsen 1998, teknisk rapport".

** Tallet stammer fra internt arbejdspapir af Mogens Storgaard Jakobsen, Gallup A/S, marts 2002, afrundede pct.

Note: Kategorien "ved ikke" er ej medtaget. Dette ændrer dog ikke ved tallene, da kun to respondenter falder i denne.

Opdelt på køn fremgår det af tabel 2.4, at overrepræsentation i hovedundersøgelsen 2001 i forhold til omnibusundersøgelsen findes for både mænd og kvinder – tillige i samme størrelsesorden (ca. 2 procentpoint), hvor det i den forbindelse ikke ser ud til, at køn har afgørende betydning for deltagelsen i undersøgelsen. Spørgsmålet om en overrepræsentation af politisk interesserede kan endvidere belyses ud fra antallet af partimedlemmer. Således viser tabel 2.5, at andelen af erklærede partimedlemmer i hovedundersøgelsen er på 8,7 pct. Det skal sammenholdes med en "sand" andel på 5,0 pct., som er baseret på de medlemstal, partierne selv oplyser (Goul Andersen & Hoff 2001, kap. 5).

Tabel 2.5 Selvrangeret partimedlemskab 2001 i pct. (Hovedundersøgelsen).

	Mænd	Kvinder	I alt
Medlem af parti	10,9	6,3	8,7
Tidligere medlem	15,3	10,4	13,0

Nu er det helt almindeligt, at andelen af partimedlemmer overdrives i surveyundersøgelser. Det kan skyldes flere ting: At folk ofte glemmer, at de er i kontingentrestance og derfor kan være slettet af kartoteket; at der kan være et partimedlem i en familie, der psykologisk set "tæller for" alle; der kan være ukorrekte svar fra nogle, som egentlig vil melde sig ind, men bare ikke har fået det gjort; og endelig kan der være en prestige i medlemskab, som ganske enkelt får nogle til at svare ukorrekt. Men det tal, man normalt er nået frem til, har i 1990'erne ligget omkring 10 pct. eller derunder, så i denne henseende er andelen af oplyst partimedlemskab ikke overraskende. Den er endda faldet markant i forhold til 1998-valgundersøgelsen, hvor tallet for den samlede stikprøve var helt oppe på 13,2 procent.

På baggrund af ovenstående synes der ikke at kunne herske tvivl om, at hovedundersøgelsen har en vis skævhed mht. politisk interesse og engagement. Spørgsmålet er så, hvad det betyder. Svaret er, at det næppe er overvældende, da forskellen ikke er stor, og politisk interesse og politiske holdninger kun hænger sammen i ringe grad – hvad de i højere grad gjorde under venstrefløjens mobiliseringsbølge i 1970'erne (Borre & Goul Andersen 1997: kap.6).

2.4 Partipolitisk repræsentativitet

Et afgørende aspekt af repræsentativiteten i en valgundersøgelse er naturligvis partivalg. Tabel 2.6 viser partifordelingen ved folketingsvalget og i hovedundersøgelsens stikprøve. I den første kolonne ses den faktiske fordeling ved valget den 20. november 2001. Anden kolonne viser fordelingen af de faktiske andele i stikprøven, mens tredje kolonne viser, hvordan dette billede tager sig ud, efter der er foretaget en vejning ud fra demografiske kriterier.

Tabel 2.6 Partipolitisk tilhørsforhold. Andele i stikprøven (uvejet og vejlet) sammenholdt med valgsultatet. Angivet i pct. af gyldige stemmer/besvarelser.

FV01 (%)	Valgundersøgelsen 2001 uvejet (%)	Valgundersøgelsen 2001 med demografisk vejning (%)
A. Socialdemokratiet	29,1	27,7
B. Det Radikale Venstre	5,2	5,3
C. Det Konservative Folkeparti	9,1	9,2
D. Centrum-Demokraterne	1,8	1,3*
F. Socialistisk Folkeparti	6,4	6,3
O. Dansk Folkeparti	12,0	10,5
Q. Kristeligt Folkeparti	2,3	1,9
V. Venstre	31,2	34,7
Z. Fremskridtspartiet	0,6	0,4*
Ø. Enhedslisten	2,4	2,8
Total	100	100
Anstal gyldige stemmer/besvarelser (n)	3.449.668	1879
Stemte blankt	-	0,4
Ikke stemmeberettigede	-	1,5
Husker ikke parti/vil ikke svare	-	1,4
Stemte ikke	12,9	3,9

* **Note:** Pga. en teknisk fejl blev CD og Fremskridtspartiet i hovedundersøgelsen ikke kodet særskilt, men under 'andet parti'. Det har dog været muligt at rekonstruere disse (og 'ved ikke'-gruppen) med udgangspunkt i holdningsvariable og udfra hvilket parti, respondenterne ville stemme på 'i morgen' (v277).⁴

Kilde til valgsultat: "Information fra Folketinget 23. januar 2002 (9)".

⁴ Rekonstruktionen er tilvejebragt ved en tosidet strategi. For det første er variabel v277, hvor respondenterne skulle svare på "hvilket parti de ville stemme på, hvis der var valg i morgen?" blevet brugt, således at dem, der har svaret hhv. CD og Z her og har svaret andre partier på v5 (stemme ved Folketingsvalg 2001) er blevet rekodet til CD og Z i v5x. Derudover er variable om holdninger til flygtninge/indvandrere blevet brugt til at rekonstruere de sidste. Dette har været muligt, idet CD og Z har markant forskellige holdninger til spørgsmålet desangående. De

For at starte med det sidste, kan det straks konstateres, at den demografiske vejning⁵ ikke mindsker repræsentativitetsproblemerne, når det gælder fordelingen på spørgsmålet om partivalg. I så henseende er der ikke noget at hente ved den demografiske vejning, og det understøtter forestillingen om, at demografiske repræsentativitet ikke giver et rimeligt mål for repræsentativiteten af datamaterialet, når det gælder politisk-sociologiske undersøgelser.

Stikprøvens mest markante udsving er en vis underrepræsentation af S- og DF-vælgere, mens der er en vis overrepræsentation af V-vælgere. Derudover er CD og Z stærkt underrepræsenteret, således at CD ikke er i nærheden af spærregrensen, mens Fremskridtpartiet næsten er ikke eksisterende. Det er dog kun overrepræsentationen af Venstre, som er statistisk signifikant ($p = 0,004$), mens det fx ikke er tilfældet for underrepræsentationen af socialdemokratiske vælgere ($p = 0,137$) eller Dansk Folkeparti ($p = 0,111$).

Ud over partifordelingen fremstår der en markant divergens mellem stikprøven og befolkningen med hensyn til andelen af sofavælgere. I stikprøven finder vi kun 3,9% erklærede sofavælgere, mens der ved selve valget var 12,9% af de stemmeberettigede, som ikke udnyttede valget. Dette er ikke overraskende, idet der ligeledes var en stor divergens i de to foregående valgundersøgelser⁶. Men det gør materialet uegnet til at analysere på sofavælgere.

Afviselserne fra valgeresultatet er næppe primært et bortfaldsproblem. Det er først og fremmest et spørgsmål om at huske forkert - i nogle tilfælde ubevidst, i andre tilfælde som følge af fortædelse eller hensyn til social accept i interviewssituationen. Ud over at det normalt giver en underrepræsentation af sofavælgere og vælgere på 'den yderste højrefløj' (indtil 1970'erne også 'den yderste venstrefløj'), er der også en erfaring for, at respondenterne ofte er mere tilbøjelige til at 'huske' en stemme på et vindende parti frem for et tabende.

Selv om der næppe primært er tale om et bortfaldsproblem, er det dog i de allerfleste tilfælde en fordel at vejle materialet, når partivalg er afhængig variabel. Dels for at tabeller f.eks. kan give et retvisende billede af Dansk Folkepartis styrke, dels for at lette sammenligninger over

variabel, der her har været brugt, er: v187 (om antallet af flygtninge), v112 (om flygtninges ret til sociale ydelser) og v100 (om stramninger af flygtningepolitikken).
⁵ Denne vejning er foretaget med variablen "demovt" i datasættet. Vægten er udregnet af Gallup.
⁶ Henholdsvis 3,9% cir. 14,0% i 1998 og 7,6% cir. 15,7% i 1994.

tid, hvor svingninger i de enkelte partiers over- eller underrepræsentation ville forstyre og evt. helt forvrænge udsving fra et valg til et andet. Eneste væsentlige risiko ved vejningen er en interaktion mellem uafhængige variabler og tilbøjelighed til at svare forkert. Hvis det f.eks. er socialt acceptabelt at stemme Dansk Folkeparti blandt arbejdere, men ikke blandt højere funktionærer, kan den generelle opvejning komme til at overdrive de sociale skel i tilbøjeligheden til at stemme på partiet. Derfor anbefales det at kontrollere med uvejede data, hvor en sådan risiko er udtalt.

Der er indført en vægt i datasættet (variabel **"partiv"**), der vægter andele hos partier således, at marginalfordelingen svarer til det officielle valgresultat fra folketingsvalget den 20 november 2001. Dog således at svarpersoner uden oplyst parti er tildelt vægten 1, dvs. der opvejes ikke for sofavælgere. Denne vægt (**"partiv"**) er foretaget *før* den demografiske vejning. Endelig er der også blevet lavet en tilsvarende vægt efter den demografiske vejning (**"demopartv"**). Sidstnævnte kombinerer altså en demografisk og politisk vejning.

Undertiden kan opvejning af helt små partier give forstyrrelser, fordi der skal meget høje vægte til. Derfor er Fremskridtspartiet her i materialet opvejet sammen med Dansk Folkeparti, således at summen af de to partier svarer til valgresultatet, mens Fremskridtspartiet isoleret set fortsat er underrepræsenteret i materialet. Kategorien uden for parti optræder ikke i datasættet; ved valget faldt dog kun knap 1000 stemmer på kandidater uden for partierne, hvorfor kategorien er ignoreret ved opvejningen.

2.5 Socioøkonomisk repræsentativitet

Til slut skal vi vurdere den socioøkonomiske repræsentativitet ud fra hhv. fagforeningsmedlemskab og stillingsoplysninger. Man kunne tro, det ville være forholdsvis enkelt at sammenligne fordelingen på stilling eller socioøkonomiske grupper, men det er det faktisk ikke. I valgundersøgelsen klassificeres svarpersonerne nemlig ud fra indlysende praksis ud fra et sociologisk perspektiv (og var i øvrigt også praksis i folketællingerne indtil disse ophørte i 1970). Danmarks Statistiks opgørelser i dag bygger derimod på et økonomisk perspektiv - et arbejdskraftperspektiv - hvor det jo f.sv. er ligegyldigt om den udbudte arbejdskraft udbydes af en person, der tilfældigvis er studerende ved siden af. Netop derfor er fagforeningsmedlemskab mere pålideligt til vurdering af den socioøkonomiske repræsentativitet. Vi starter derfor med fagforeningsmedlemskab, som faktisk giver det mest

pålidelige billede. Den specielle danske situation, hvor 80-85% af alle beskæftigede er organiseret i fagforeninger gør det nemlig muligt sammenlignende svarfordelingen i valgundersøgelsen med tilsvarende oplysninger for hele befolkningen. Efterfølgende skal vi af illustrative grunde og for at vurdere kodning mv. se på den socioøkonomiske gruppering.

En evt. social skævhed i retning af underrepræsentation af ressourcessvage grupper på arbejdsmarkedet vil vise sig ved en underrepræsentation af medlemmer af 'arbejdsforbund' i LO og en tilsvarende overrepræsentation af AC-, FTF- og andre funktionær-fagforeninger. Som det fremgår af tabel 2.7, er der dog ikke store forskelle mellem stikprøve og population, når det gælder fordelingen efter fagforeningsmedlemskab.⁷ Der er en overrepræsentation af FTF-medlemmer ($p = 0,005$), mens øvrige forskelle ikke er statistisk signifikante. Snarere end en socioøkonomisk skævhed finder vi en svag overrepræsentation for alle grupper: LO, FTF, AC, Lederne og sågar 'gule' fagforeninger. Inden for LO spores heller ingen forskel mellem faglærte og uaglærte, specielt er SID overrepræsenteret. Når der er en svag tendens til overrepræsentation på tværs af hovedorganisationer, kan det hænge sammen med 'over-claiming' eller med underrepræsentation af konstanthjælpsmodtagere, førtidspensionister og andre. Formentlig er der tale om begge dele - tidligere analyser tyder på, at grupper, der er marginaliserede i forhold til arbejdsmarkedet ofte er lidt underrepræsenterede (Goul Andersen, 1999). Men nogen social skæv fordeling *blandt* erhvervsaktive er der altså kun i ringe grad tale om - med mulig undtagelse af en lille overrepræsentation af FTF, der i øvrigt er domineret af offentligt ansatte; denne gruppe er normalt lidt overrepræsenterede i surveyundersøgelser.

⁷ Den faktiske fordeling er beregnet ud fra fagforeningernes medlemstal pr. 1 januar 2002 i procent af den danske befolkning over 18 år ligeledes pr. 1 januar 2002. En kort oversigt over medlemstallene er at finde i appendiks X i sammenhæng med kodningen til fagforeningsmedlemskab. På baggrund af disse tal er det muligt at foretage en vægning af datasættet baseret på medlemskab af fagforening.

Tabel 2.7 Repræsentativitet vurderet ud fra fagforeningsmedlemskab: Hovedorganisationer

mv.

Fagforening og -forbund		
Medlemskab i pct. af befolkningen	Medlemskab i pct. i valgundersøgelsen	
LO	34,2	35,9
FTF	10,7	12,8
AC	5,8	6,2
Fagforbund udenfor hovedorganisationer	1,0	1,1
Tværfaglige ('gule') fagforeninger	2,1	2,5
Fagforbund for Ledere	1,9	2,5

Tabel 2.8: Repræsentativitet vurderet ud fra fagforeningsmedlemskab: Medlemmer af LO

Medlemmer af LO		
Medlemskab i pct. af befolkningen	Medlemskab i pct. i valgundersøgelsen	
SID	7,8	9,4
Metal	3,3	3,6
KAD	2,0	1,6
HK	9,0	9,3
TIB	1,7	1,4
FOA	4,7	3,9
Øvrige LO	5,7	6,6

Alt i alt lader oplysningerne om fagforeningsmedlemskab ingen tvivl om, at repræsentativiteten, i hvert fald for erhvervsaktive, er god: Der er ikke en tendens til, at ufaglærte er underrepræsenterede til fordel for overrepræsentation af funktionærer med videregående uddannelse, sådan som man kunne frygte.

Det er på den baggrund interessant at sammenholde med det billede, man får ved at sammenholde den socioøkonomiske fordeling ud fra stillingsoplysninger. Vi benytter her hhv. RAS-statistikken: Den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik, og AKU-statistikken: Danmarks Statistiks Arbejdskræftundersøgelser, der indsamles hvert kvartal ved postspørgeskema. Vi sammenligner her med fordelingerne pr. 1. januar 2001.⁸ Her ser billedet umiddelbart noget problematisk ud. Af tabel 2.9 fremgår det, at de to eneste grupper, hvor repræsentativiteten er tilfredsstillende (vurderet ud fra registreringen i RAS) er de

⁸ Der sammenlignes her med alle personer over 16 år, hvilket giver en lille skævhed da valgundersøgelsen primært henvender sig til personer der er stemmeberettigede (dvs er fyldt 18). Men de intervaller Danmarks Statistik opererer med gør, at det ikke er muligt at finde data for den socioøkonomiske sammensætning udelukkende for den del af befolkningen som er over 18 år. Tallene stammer fra hhv. RAS (Registerbaseret arbejdsstyrkestatistik) og AKU (Arbejdskræftundersøgelsen) og er baseret hhv. på registre (RAS), der omfatter

selvstændige og medhjælpende ægtefæller, mens dette ikke er tilfældet for alle lønmodtagergrupperne og personerne udenfor arbejdsstyrken. Her finder vi i stedet en klart signifikant overrepræsentation ($p < 0,001$ for alle) af toplederne og lønmodtagere med et højt niveau samt mellemniveau af færdigheder, mens der er en tilsvarende klar underrepræsentation ($p < 0,001$ for alle) af lønmodtagere med færdigheder på grundniveau, samt af de, der af Danmarks Statistik klassificeres som 'andre lønmodtagere'. Slutteligt er der også en klar overrepræsentation ($p < 0,001$) af den del af befolkningen, som ikke er del af arbejdsstyrken.

Tallene kan dog kun meget vanskeligt sammenlignes med dem der findes i valgundersøgelsen. For det første omfatter RAS-statistikken en kategori, som benævnes lønmodtagere uden nærmere angivelse, som udgør hele 7,5% af befolkningen. Denne kategori dækker over de lønmodtagere som det ikke har været muligt at klassificere under de 5 øvrige grupperinger på grund af mangelfulde oplysninger. Gruppen dækker primært over uddannelsessøgende med bijobs. Samtidig er respondenterne i valgundersøgelsen klassificeret efter *hovedbeskæftigelse*, hvilket vil sige at studerende (selvom de arbejder fx 20 timer om ugen) er klassificeret som studerende (og dermed uden for arbejdsmarkedet), hvilket naturligvis er det korrekte ud fra et sociologisk perspektiv, i modsætning til arbejdskræfterperspektivet i statistikken.

Man kan så prøve at sammenligne fordelingen i valgundersøgelsen med RAS uden gruppen af lønmodtagere u.n.a.'. Det viser noget større overensstemmelse, selv om der stadig er signifikante forskelle.

Tabel 2.9 Socioøkonomisk fordeling.

Befolkning pr. 1. januar 2001	Befolkning ¹ (RAS)	Befolkning ² (AKU)	Valgundersøgelsen
Selvstændige	4,9 (5,3)	5,1	4,6
Medhjælpende ægtefælle	0,3 (0,3)	0,5	0,1
Topledere	1,5 (1,6)	2,5	3,8
Lønmodtagere på højeste niveau	7,4 (8,0)	8,4	9,8
Lønmodtagere på mellemniveau	9,4 (10,1)	12,3	13,1
Lønmodtagere på grundniveau	26,2 (28,3)	27,3 (25,7)	23,1
Andre lønmodtagere	6,5 (7,0)	7,3 (5,9)	4,8
Lønmodtagere u.n.a.	7,5 (0,0)	-	-
Udenfor arbejdsmarkedet	36,3 (39,3)	36,6 (39,7)	40,7

Noter: 1) Tallene i parentes viser andelen for de respektive grupper, når lønmodtagere u.n.a. udelades fra beregningen. 2) Tallene i parentes er andelen for de tre grupper når personer med under 15 timers ansættelse om ugen er frataget lønmodtagergruppen og i stedet betragtes som udenfor arbejdsmarkedet.

Kilder: Danmarks Statistik/Statistikbanken (www.statistikbanken.dk) 'Befolkningen efter område, socioøkonomisk gruppering, herkomst, alder og køn' (anvendt til RAS) og Arbejdskræftundersøgelsen (AKU) 4. kv. 2001

samtlige lønmodtagere i Danmark over 15 år og stikprøver (AKU) der bliver indsamlet hvert kvartal (Danmarks Statistik 2002).

Tabel 2.10 viser den socioøkonomiske fordeling indenfor grupperne af erhvervsaktive. De følgende beregninger tager dog udgangspunkt i tabel 2.9.

Tabel 2.10 Fordeling af erhvervsaktive i befolkning og undersøgelsen.

Befolkning pr. 1. januar 2001	Befolkning ¹ (RAS) ⁹	Befolkning ² (AKU) ¹⁰	Valgundersøgelsen
Selvstændige	7,7 (8,7)	8,0 (8,4)	7,8
Medhjælpende ægtefælle	0,5 (0,5)	0,8 (0,8)	0,2
Topledere	2,3 (2,6)	3,9 (4,1)	6,4
Lønmodtagere på højeste niveau	11,7 (13,2)	13,2 (14,0)	16,6
Lønmodtagere på mellemniveau	14,7 (16,7)	19,3 (20,3)	22,0
Lønmodtagere på grundniveau	41,1 (46,6)	43,1 (42,5)	38,9
Andre lønmodtagere	10,3 (11,6)	11,5 (9,8)	8,1
Lønmodtagere u.n.a	11,7 (0,0)	-	-
I alt	100,0	100,0	100,0

*Noter: 1) Tallene i parentes refererer til fordelingen når gruppen af lønmodtagere una ikke regnes med.
2) Tallene i parentes er andelen for de tre grupper når personer med under 15 timers ansættelse om ugen er fraregnet lønmodtagergruppen og i stedet betragtes som udenfor arbejdsmarkedet.*

Det samme mønster gør sig gældende hvis tallene fra valgundersøgelsen sammenlignes med data fra Arbejdskræftsundersøgelsen (AKU): De to eneste grupper hvor repræsentativiteten ikke kan anføres er blandt de selvstændige og gruppen af lønmodtagere på mellemniveau. I forhold til AKU er der en klar statistisk signifikant underrepræsentation af medhjælpende ægtefæller, lønmodtagere på grundniveau og andre lønmodtagere ($p < 0,001$ for alle)¹¹. Samtidig er der en ligeså klar overrepræsentation af topledere ($p = 0,002$), lønmodtagere på højt niveau og personer udenfor arbejdsmarkedet ($p < 0,001$ for disse).

Problemet med AKU er generelt det samme som RAS: studerende tælles med i opgørelsen og dermed i klassificeringen af personer i de socioøkonomiske grupperinger. Og i AKU er der ikke manglende oplysninger, da statistikken er baseret på spørgeskemaer. Der er i alt 174.000 studerende med i arbejdsstyrken ifølge tallene fra AKU, og det må formodes, at langt størstedelen ikke arbejder fuldtids, hvis der også skal være plads til at studere. Derfor har vi valgt at sammenligne valgundersøgelsens resultater med tallene fra AKU fraregnet det antal personer som arbejder under 15 timer om ugen (i de to 'nederste' grupper i den socioøkonomiske gruppering (lønmodtagere på grundniveau og andre lønmodtagere), hvilket

⁹ Tallene i parentes refererer til fordelingen når gruppen af lønmodtagere una ikke regnes med

¹⁰ 2) Tallene i parentes er andelen for de tre grupper når personer med under 15 timers ansættelse om ugen er fraregnet lønmodtagergruppen og i stedet betragtes som udenfor arbejdsmarkedet.

¹¹ De statistiske beregninger i dette afsnit er alle udført på baggrund af tabel 2.9.

svarer til 131.000 personer, og i stedet klassificeret denne gruppe som værende udenfor arbejdsmarkedet. Denne manøvre gør, at forskellene ikke er nær så voldsomme – godt nok er der stadig en klar signifikant forskel mellem valgundersøgelsens andel af lønmodtagere på grundniveau og AKU, men p er nu $0,005$ mod $p < 0,001$ før, og for gruppen af andre lønmodtagere er forskellen nu signifikant ved $p = 0,019$. Til gengæld er gruppen af personer udenfor arbejdsmarkedet ikke længere overrepræsenteret, da der ikke kan spores nogen statistisk signifikant forskel mellem valgundersøgelsen og AKUs fordeling.

Vi har valgt en 'konserativ' fremgangsmåde ved kun at frasortere de, der arbejder mindre end 15 timer om ugen. Der vil være personer, som normalt er studerende, og som netop i referenceugen arbejder mere. Det forklarer formentlig en del af den resterende afvigelse, hvor lønmodtagere på grundniveau og 'andre lønmodtagere' udgør en større andel i AKU end i valgundersøgelsen, mens lønmodtagere på højeste og mellemste niveau udgør en lidt højere andel i valgundersøgelsen.

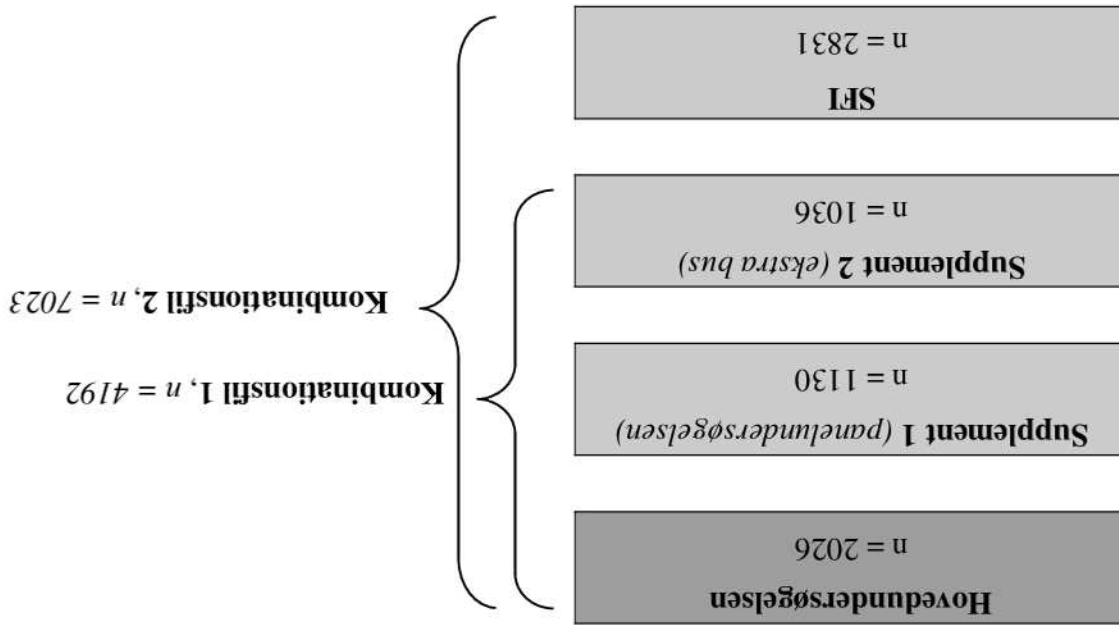
Set i lyset af oplysningerne om fagforeningsmedlemskab rækker disse oplysninger ikke ved tilfiden til den sociale repræsentativitet blandt erhvervsaktive i valgundersøgelsen, hvor man i værste fald kan forestille sig en lille overrepræsentation af mellemgruppen i FTF på bekostning af de øvrige. Til gengæld får vi herigennem et check på den anvendte kodning af stillingsoplysningerne.

Tallene tyder på, at der muligvis kan være en svag tendens til, at visse lønmodtagere er blevet kodet rigelig højt i deres socioøkonomiske gruppering. Det er velkendt, at der foregår en vis 'titelinflation', og desuden kan der måske være lidt tendens til 'overclaiming' – dvs. at respondenterne anvender en titel, der antyder en lidt højere social placering end deres faktiske arbejdsfunktion berettiger til. Selv om AKU-statisikken fortsat efterlader 'for få' uden for arbejdsmarkedet, sammenlignet med valgundersøgelsen, og selv om langt de fleste af disse formentlig hævner i kategorien 'lønmodtagere på grundniveau', så er der formentlig en mindre, reel afvigelse. Som de foretagne korrektioner viser, er afvigelsen dog ved nærmere eftersyn langt mindre, end et første blik på RAS-statisikken kunne antyde. Skulle der være nogle promilles glidning i afgrænsningerne, er det i givet fald ikke noget, der vil påvirke analyseresultaterne, når man f.eks. sammenligner sammenhængen mellem socioøkonomisk placering og partivalg eller holdninger.

3 Kombinationsfilerne – oversigt over fællesvariable

Der er i alt to kombinationsfiler, jf. oversigten i figur 3.1. Den ene kombinationsfil (Kombinationsfil 1) omfatter tre undersøgelser; valgundersøgelsen 2001, supplement 1 (panelundersøgelsen) og supplement 2 (ekstra bus) i alt 4192 respondenter. Den anden kombinationsfil (Kombinationsfil 2) omfatter de ovenstående filer samt SFI undersøgelsen i alt 7023 respondenter. Hvor det er muligt, benytter kombinationsfilerne de samme variabelnavne som i hovedundersøgelsen, så man umiddelbart kan overføre programmer mv.

Figur 3.1 Grafisk oversigt over datamaterialet.

Ud af de 4192 respondenter i kombinationsfil 1 stammer 2026 respondenter fra hovedundersøgelsen, 1130 respondenter stammer fra panelundersøgelsen, og 1036 respondenter stammer fra ekstra bus. Kombinationsfil 2 omfatter i alt 7023 respondenter, 4192 respondenter stammer fra kombinationsfil 1, og 2831 respondenter stammer fra SFI undersøgelsen, og alle variable fra SFI-undersøgelsen er inkluderet i denne kombinationsfil. Variabelnavnene i begge kombinationsfiler er de samme som i hovedundersøgelsen, hvis variablen eksisterer i denne. Kombinationsfil 2 indeholder alle variable fra kombinationsfil 1, samt en række yderligere variable. Derved kan data fra SFI-undersøgelsen uddrages fra kombinationsfil 2. Tabel 3.2 er en oversigt over og beskrivelse af variable i henholdsvis begge kombinationsfiler og de fire undersøgelser.

Tabel 3.2 Oversigt over variable i de respektive undersøgelser:

BESKRIVELSE				Kombi-fil 1	Kombi-fil 2	Hoved-undersøgelsen	Panel-undersøgelsen	Ekstra bus	SFI
Hvilken fil	projekt	projekt	projekt	serient	serient	serient	serient	serient	-
Respondent nummer	surveynr	surveynr	surveynr	surveynr	surveynr	surveynr	surveynr	surveynr	-
Alder	alderen	alderen	alderen	alderitv	alderitv	alderitv	alderitv	alderitv	v6
Alder i intervaller	postnr	postnr	postnr	postnr	postnr	postnr	postnr	postnr	v6*
Kommune	amt	amt	amt	amt	amt	amt	amt	amt	-
Parti	amt	amt	amt	amt	amt	amt	amt	amt	-
Partivalg 2001	v5x	v5x	v5x	v5x	v5x	v5x	v5x	v5x	v14*
Partivalg 1998	v15	v15	v15	v15	v15	v15	v15	v15	-
Partivalg 1998	fv98	fv98	fv98	fv98	fv98	fv98	fv98	fv98	v17*
Køn	v253	v253	v253	v253	v253	v253	v253	v253	v5
Civilstand	v255	v255	v255	v255	v255	v255	v255	v255	-
Stilling i husstanden	husst	husst	husst	husst	husst	husst	husst	husst	-
Personlig indkomst i intervaller	v256	v256	v256	v256	v256	v256	v256	v256	-
Husstandens indkomst i intervaller	v257	v257	v257	v257	v257	v257	v257	v257	-
Personlig indkomst i store intervaller	persindk	persindk	persindk	persindk	persindk	persindk	persindk	persindk	-
Husstandens indkomst i store intervaller	husindk	husindk	husindk	husindk	husindk	husindk	husindk	husindk	v12*
SFI	-	-	-	sfi_indk	sfi_indk	-	-	-	v12
Antal pers. i husstand over 18 år	v259	v259	v259	v259	v259	v259	v259	v259	-
Ingen hjemmeføende børn	v260a	v260a	v260a	v260a	v260a	v260a	v260a	v260a	-
Børn 0-5 år (dummy)	v260b	v260b	v260b	v260b	v260b	v260b	v260b	v260b	-
Børn/unge 6-17 år	v260c	v260c	v260c	v260c	v260c	v260c	v260c	v260c	-
Ung 18 år og derover (dummy)	V260d	V260d	V260d	V260d	V260d	V260d	V260d	V260d	-
Antal pers. i husstand i alt	antp	antp	antp	antp	antp	antp	antp	antp	-
Børn 15 år og derover i hus.	per15	per15	per15	per15	per15	per15	per15	per15	-
Pers. 14 og derunder i hus.	antboern	antboern	antboern	antboern	antboern	antboern	antboern	antboern	-
Erhverv i hovedundersøgelsen	v267	v267	v267	v267	v267	v267	v267	v267	-
Kategori	-	-	-	v268	v268	v268	v268	v268	-
Offentlig / privat	-	-	-	off_priv	off_priv	-	-	-	v9
Hvilken slags virksomhed er de ansat i? (Offentlig)	-	-	-	virkoff	virkoff	-	-	-	v10
Hvilken slags virksomhed arbejder de for? (Privat)	-	-	-	virkpriv	virkpriv	-	-	-	v11
Erhvervsaktivitet	v269	v269	v269	v269	v269	v269	v269	v269	-
Erhvervsaktivitet	erhv	erhv	erhv	erhv	erhv	erhv	erhv	erhv	-
Erhvervsaktivitet	erhv99	erhv99	erhv99	erhv99	erhv99	erhv99	erhv99	erhv99	-
Erhvervsaktivitet	-	-	-	erhv_sfi	erhv_sfi	-	-	-	v8
Stilling 5 cifre	v271	v271	v271	v271	v271	v271	v271	v271	-
Stilling disco-88 koder	v271x	v271x	v271x	v271x	v271x	v271x	v271x	v271x	-
Socioøkonomisk	socio	socio	socio	socio	socio	v271*	-	sfi*	-

Tabel 3.3 Oversigt over kodestrukturer i kombinationsfilerne

Variablet	Beskrivelse af variabel	Kode	Kode
projekt	Hvilken undersøgelse	1. Hovedundersøgelsen	3. Ekstra bus
serienr	Respondentens serienr.		
surveynr	Undersøgelsens surveynr.		
alderen	Hvad er din alder?		
alderitiv	Respondentens alder i intervallet.	1. 0 – 19 år 2. 20 – 29 år 3. 30 – 39 år 4. 40 – 49 år 5. 50 – 59 år	6. 60 – 69 år 7. 70 – 79 år 8. 80 – 89 år 9. 90 – 99 år 10. 100+ år
postnr	Postnummer		
kommune	Kommune		
amt	Amt		
v5x	Partivalg til Folketingsvalg 2001	1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 4. D: Centrumdemokraterne 5. F: Socialistisk Folkeparti 6. O: Dansk Folkeparti 7. Q: Kristeligt Folkeparti 8. V: Venstre 9. Z: Fremskridtspartiet 10. Ø: Enhedslisten	11. Andre partier 12. Kandidat udenfor partierne 80. Husker ikke parti 81. Vil ikke oplyse 82. Stemte blankt 90. Stemte ikke 91. Ikke stemmeret 92. Andre svar
v15	Partivalg til Folketingsvalg 1998	1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 4. D: Centrum-Demokraterne 5. F: Socialistisk Folkeparti 6. O: Dansk Folkeparti 7. Q: Kristeligt Folkeparti 8. V: Venstre 9. Z: Fremskridtspartiet 10. Ø: Enhedslisten	11. Andre partier 12. Kandidat udenfor partierne 80. Husker ikke parti 81. Vil ikke oplyse 82. Stemte blankt 90. Stemte ikke 91. Ikke stemmeret 92. Andre svar
fv98	Partivalg til Folketingsvalg 1998	1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 4. D: Centrum-Demokraterne 5. F: Socialistisk Folkeparti 6. O: Dansk Folkeparti 7. Q: Kristeligt Folkeparti 8. V: Venstre 9. Z: Fremskridtspartiet 10. Ø: Enhedslisten	11. Andre partier 12. Kandidat udenfor partierne 80. Husker ikke parti 81. Vil ikke oplyse 82. Stemte blankt 90. Stemte ikke 91. Ikke stemmeret 92. Andre svar

v253	Køn	1. Mand	2. Kvinde	
	Civilstand	1. Ugift	2. Gift	3. Samlevende (papirløst)
v255		4. Skilt/separeret/tidligere samlevende		
		5. Enke/enkemand	6. Ved ikke	7. Nægter
husst	Hvad er svarpersonens stilling i husstanden?	1. Husfader	2. Husmoder	3. Anden Voksen
v256	Personlig indkomst	1. Under 75.000 kr.	2. 75.000 til 99.999 kr.	3. 100.000 til 124.999 kr.
	(kun hovedundersøgelsen)	4. 125.000 til 149.999 kr.	5. 150.000 til 174.999 kr.	6. 175.000 til 199.999 kr.
v257	Husstandens indkomst	1. Under 75.000 kr.	2. 75.000 til 99.999 kr.	3. 100.000 til 124.999 kr.
	(kun hovedundersøgelsen)	4. 125.000 til 149.999 kr.	5. 150.000 til 174.999 kr.	6. 175.000 til 199.999 kr.
husindk	Husstandens indkomst	1. Indtil 99.999 kr.	2. 100.000 til 199.999 kr.	3. 200.000 til 299.999 kr.
	(rekoder)	4. 300.000 til 399.999 kr.	5. 400.000 til 499.999 kr.	6. 500.000 til 599.999 kr.
stf_indk	Personlig indkomst	1. Indtil 99.999 kr.	2. 100.000 til 199.999 kr.	3. 200.000 til 299.999 kr.
	(rekoder)	4. 300.000 til 399.999 kr.	5. 400.000 til 499.999 kr.	6. 500.000 til 599.999 kr.
stf_indk	Husstandens indkomst i SFT's intervaller	1. 0 - 99.999 kr.	2. 100.000 - 199.999 kr.	3. 200.000 - 299.999 kr.
		4. 300.000 - 399.999 kr.	5. 400.000 - 499.999 kr.	6. 500.000 - 599.999 kr.
v259	Antal personer i husstanden over 18 år.	1. 1 Person	2. 2 Personer	3. 3 Personer
		4. 4 Personer	5. 5 personer	6. 6 personer eller flere.
v260	v260a: Ingen hjemmeboende børn?	0. "–"	1. "+"	
	v260b: Børn 0-5 år			
antp	v260c: Børn/unge 6-17 år.			
	v260d: Unge 18 og derover.			
	Antal af personer i husstanden i alt.	1. 1 Person	2. 2 Personer	3. 3 Personer
		4. 4 Personer	5. 5 personer	6. 6 personer eller flere.

[illegible]

<i>(kun suppleringsundersøgelser)</i>	specialarbejder 2. Arbejder, uflaglært(specialarb.) 3. Arbejder, faglært 4. Funktionær/ tjenestemand, lavere 5. Funktionær/ tjenestemand, højere 6. Selvstændig landbruger	detailhandler/ håndværksmester 8. Selvstændig i øvrigt 9. Lærling/elev 10. Skoleelev/studerende 11. Ude af erhverv (pensionist/førtidspensionist) 12. Gift uden selverhvervelse 13. Medhjælpende ægtefælle 14. Arbejdsløs	1. 'Lønmodtager' 2. 'Selvstændig erhvervsdrivende' 3. 'Medhjælpende ægtefælle' 4. 'Arbejdsløs' 5. 'Pensionist' 6. 'Efterlønsmodtager / på overgangsydelse' 7. 'Hjemmearbejdende husmoder/husfader' 8. 'Under uddannelse (studerende, lærling, elev)' 9. 'Vernepåligtig' 10. 'Andet' 88. 'Ved ikke'	erhv_sfi	Hvad er deres erhvervsmaessige stilling?	1. 'Lønmodtager' 2. 'Selvstændig erhvervsdrivende' 3. 'Medhjælpende ægtefælle' 4. 'Arbejdsløs' 5. 'Pensionist' 6. 'Efterlønsmodtager / på overgangsydelse'	7. 'Hjemmearbejdende husmoder/husfader' 8. 'Under uddannelse (studerende, lærling, elev)' 9. 'Vernepåligtig' 10. 'Andet' 88. 'Ved ikke'	v271 v271x	Nuværende stilling 5 cifre Se appendiks 9 (afsnit 5.9)	Nuværende stilling 4 cifre Se appendiks 9 (afsnit 5.9)	disco-88	socio	Socioøkonomisk gruppering (Danmarks Statistik)	Se appendiks 9 (afsnit 5.9)	klasudv	Socioøkonomisk gruppering (udvidet)	Se appendiks 9 (afsnit 5.9)	klassimp	Socioøkonomisk inddeling (simpel)	Partivalg hvis folketingsvalg i morgen 2001 1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 4 D: Centrumdemokraterne 5. F: Socialistisk Folkeparti 6. O: Dansk Folkeparti 7. Q: Kristeligt Folkeparti 8. V: Venstre 9. Z: Fremskridtspartiet 10. Ø: Enhedslisten	Hvad er deres sidst afsluttede uddannelse?	1. Folkeskole 8 – 10 år 2. Folkeskole/realeksamen/ præliminær 4. Studenter-/HF-/HH-/HTX- eksamen	5. Erhvervsuddannelse. (grundlæg./afslut.) 6. Højere/videregående uddan. (til og med 3 år) 7. Højere/videregående uddan. (mere end 3 år) 8. Ved ikke/vil ikke svare	v263	Hvad er Deres skoleuddannelse?	1. Folkeskole 7 år eller kortere 2. Folkeskole 8/9 år mellem skole 4. Studenter-/HF-eksamen 9. Vil ikke svare	v264	Hvilken uddannelse har De erhvervsuddannelse? udover skoleuddannelse?	1. Grundlæggende erhvervsuddannelse 2. Afsluttet erhvervsuddannelse 3. Højere uddannelse af kort varighed	Skoleuddannelse	1. '7. klasse eller mindre' 2. '8. eller 9. klasse' 3. '10. klasse' 4. 'Studentereksamen / HF-eksamen / HHX/HTX'	udd_sfi	Kommunalvalg 2001	1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 11. Andre partier 12. Kandidat udenfor partierne 80. Husker ikke parti	v11
---------------------------------------	---	--	---	----------	---	--	---	---------------	---	---	----------	-------	---	-----------------------------	---------	--	-----------------------------	----------	--------------------------------------	---	---	--	---	------	-----------------------------------	--	------	---	---	-----------------	---	---------	-------------------	---	-----

kv_sft	Kommunalvalg 2001	1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 4. D: Centrumdemokraterne 5. F: Socialistisk Folkeparti 6. O: Dansk Folkeparti 7. Q: Kristeligt Folkeparti 8. V: Venstre 9. Z: Fremskridtpartiet 10. Ø: Enhedslisten	11. Andre partier 12. Kandidat udenfor partierne 80. Husker ikke parti 81. Vil ikke oplyse partivalg 82. Stemte blankt 90. Stemte ikke 91. Ikke stemmeret 92. Andre svar	v14	Amtsrådsvalg 2001	1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 4. D: Centrumdemokraterne 5. F: Socialistisk Folkeparti 6. O: Dansk Folkeparti 7. Q: Kristeligt Folkeparti 8. V: Venstre 9. Z: Fremskridtpartiet 10. Ø: Enhedslisten	av_sft	Amtsrådsvalg 2001	1. A: Socialdemokratiet 2. B: Radikale 3. C: Konservative 4. D: Centrumdemokraterne 5. F: Socialistisk Folkeparti 6. O: Dansk Folkeparti 7. Q: Kristeligt Folkeparti 8. V: Venstre 9. Z: Fremskridtpartiet 10. Ø: Enhedslisten	int_pol	Interesse i politik	1. 'Meget interesseret' 2. 'Nogen interesseret' 3. 'Kun lidt interesseret' 4. 'Slet ikke interesseret' 8. 'Ved ikke'

Note: Variablene tv98 og V15 er adskilt på grund af en fejl i hovedundersøgelsens spørgsmål vedrørende partivalg 1998, hvor CD og Fremskridtpartiet er kodet til 'andet'. Derfor er de to variable ikke umiddelbart sammenlignelige. Det samme gør sig gældende for hovedundersøgelsens v11 og v14.

Variablen "v267" i hovedundersøgelsen og variablen "erhv" i suppleringsundersøgelsen stemmer ikke helt overens på en række punkter. I suppleringsundersøgelsen er variablen kodet efter samme metode, mens hovedundersøgelsen adskiller sig. Før sammenlægnngen er suppleringsundersøgelsen rekodet således, at variabelværdierne stemmer overens med hovedundersøgelsens. Tabel 3.4 viser, hvor svar kategorierne i hovedundersøgelsen adskiller sig fra suppleringsundersøgelsen.

Tabel 3.4 Oversigt over adskillelse af svar kategorier

Hovedundersøgelsen (variabel = v267)	Panelundersøgelsen og ekstra bus (variabel = erhv)
Gift kvinde uden erhverv	Gift uden selverhverv/hjemmegående
Lærling/lev/studerende	"Lærling/lev" og "skolelev/studerende" lægges sammen til en kategori.
Ude af erhverv (pensionist/førtidspensionist efterløn)	Ude af erhverv (pensionist/efterlønsmødtager og lign.)
Selvstændig landbruger	Selvstændig landbruger/gartneri/fiskeri

Hovedundersøgelsens variable vedrørende kommunal- og amtsvalg (v11 og v14) adskiller sig fra suppleringsundersøgelserne ved ikke at indeholde særskilte kategorier for Centrum Demokraterne og Fremskridtspartiet. Derfor er disse variable ikke lagt sammen i kombinationsfilen, men inkluderet særskilt som disse variable fremtræder i de enkelte delundersøgelser. Det samme gør sig gældende ved partivalg 1998, som for hovedundersøgelsens vedkommende heller ikke indeholder en særskilt kode til Centrumdemokraterne og Fremskridtspartiet.

4 Kodnøgler

Dette kapitel indeholder en beskrivelse af de kodnøgler, der er anvendt ved kodningen af hovedundersøgelsens åbne spørgsmål. Selve kodnøglerne forefindes i Teknisk Rapport – modul 2, hvor også dele af dette kapitel er indsat af brugerhensyn.

4.1 Kodnøgler til stillinger og socioøkonomisk gruppering (v271, v273, v275, klassimp, klasudv, socio, v271x, v275x)

Respondentens stilling er kodet efter en kodnøgler, der tager udgangspunkt i Danmarks Statistiks standard til kodning af stillinger: DISCO-88, men som på væsentlige punkter er udvidet med præciserende oplysninger. Kodnøglen er gengivet i sin helhed i appendiks 9.

DISCO-88 er ikke i alle henseender hensigtsmæssig, fordi den sammenblander lønmodtagere på forskellige niveauer, hvilket har gjort det nødvendigt at indarbejde visse omkodninger. Disse omkodninger skulle gøre det muligt at skelne mellem grupper, der ellers er slået sammen i DISCO-88, samtidig med, at kompatibiliteten med standardkodemningerne bevares. Formålet med omkodningerne af stillingskategorierne er at kunne skelne klart mellem følgende hierarkiske niveauer: *selvstændige, ledende funktioner, højere/mellem funktioner, lavere funktioner, faglært og ufaglærte arbejdere*, og det er derfor vigtigt at få adskilt de stillingsbetegnelser der i DISCO-88 er slået sammen, men indeholder stillinger fra flere af disse forskellige socioøkonomiske grupper. Pointen er her, at denne klassiske socioøkonomiske inddeling er den mest brugbare til at forklare forskelle i holdninger mellem samfundets klasser og derfor er helt nødvendig for denne undersøgelse, hvilket er grunden til at Danmarks Statistisk nuværende socioøkonomiske inddeling (SOCIO) ikke kan bruges. DISCO-88 er dog inkluderet i datasættet for på den måde at gøre det nemmere at anvende undersøgelsen i internationale sammenligninger med udgangspunkt i den internationale standard for stillingskategorier ISCO.

Fremgangsmåden har været den, at der i den udvalgte stillingskode er tilføjet et femte ciffer som er brugt til at opdele de kategorier i DISCO-88, som indeholder stillinger, hvor der findes overlap mellem de ovennævnte socioøkonomiske grupperinger (et eksempel kunne være de kategorier, hvor der både optæder selvstændige erhvervsdrivende og lønmodtagere indenfor samme DISCO-88 kode fordi deres arbejdsfunktion er identisk). I de tilfælde, hvor der ikke er sådanne overlappende stillinger er der 'blot' tilføjet et 0. Med det ekstra ciffer bliver det derfor muligt

at få en mere nuanceret stillingskode, der kan anvendes som fundament for en socioøkonomisk gruppering af respondenterne. Ved at slette dette ciffer igen vil stillingskoderne være fuldt kompatibel med DISCO-88. Der optræder således to variabler for stilling:

- v271: Variablen er kodet efter den mere detaljerede femcifrede kode, som er anvendt til en mere korrekt socioøkonomisk gruppering.
- v271x: En rekodet firecifret variabel, der er identisk med DISCO-88.

Udover det ekstra ciffer er der også implementeret 6 ekstra kategorier i den udvidede stillingskode, som ikke er at finde i DISCO-88. Det drejer sig om kategorier for de respondenter, som er udenfor arbejdsmarkedet, hvad enten det er midlertidigt (orlov, sygdom, arbejdsløshed) eller permanent (pensionist, studerende). Disse har fået tildelt en kode mellem 99900 og 99950, der ikke bliver anvendt i DISCO-88.

På baggrund af den udvidede stillingskode er der kodet 3 forskellige socioøkonomiske grupperinger: en simpel (variabel: **klassimp**) og en udvidet gruppering (variabel: **klasudv**) baseret på ovennævnte klassiske opdeling - samt én (variabel: **socio**), der er næsten identisk med Danmarks Statistisk nuværende gruppering (SOCIO), der grupperer lønmodtagere efter deres færdighedsniveau. Kodningen til SOCIO er kun næsten identisk, da det ikke er muligt at skelne mellem selvstændige efter antallet af ansatte, sådan som det gøres i SOCIO.

Tabel 4.1 *Rekodede variable til socioøkonomisk gruppering.*

Variable	Beskrivelse
Klassimp	Simple socioøkonomisk gruppering på baggrund af klassisk socioøkonomisk inddeling.
Klasudv	Udvidet socioøkonomisk gruppering på baggrund af klassisk socioøkonomisk inddeling.
SOCIO	Socioøkonomisk gruppering efter færdighedsniveau; næsten identisk med SOCIO fra Danmarks Statistik.

En udførlig gennemgang af de anvendte kategorier fremgår af modul 2 (appendiks 9). Her findes ligeledes en detaljeret beskrivelse af, hvilke stillingskategorier der indgår i de forskellige grupper.

4.2 Kodengle til branche (v272, v274, v276)

Dette afsnit er en forklaring af den anvendte kodengle til respondenternes branchebetegnelse, kodenglen kan ses i sin helhed i appendiks 8.

Respondenternes branchebetegnelse er som udgangspunkt kodet efter en sekscifret kodengle fra Danmarks Statistik (Dansk Branchekode 1993)¹², hvor kun de overordnede branchebetegnelser er anvendt, dvs. for de fleste kategoriers vedkommende de første tre cifre, og for et særligt interval en nærmere udspecificering med et fjerde cifre. Disse fire cifre udgør de sidste cifre i den fem-cifrede kode, der angiver respondenternes branchebetegnelse, idet første cifre angiver erhvervets sektoropdeling¹³. Det skal endvidere bemærkes, at der er forskel på, hvordan koderne er angivet her og i DB93. Eksempelvis vil en kode, der her er angivet som 01100, være angivet som .1100.00 i DB93, hvilket også fremgår af kodenglen, idet DB93 koderne er indsat i yderste højre kolonne i denne.

Det skal i øvrigt nævnes, at Danmarks Statistik er i færd med at revidere DB93, som 1. januar 2003 udkommer som Dansk Branchekode 2003. Revisionen finder sted, fordi EU's branchenomenklatur NACE rev.1 er blevet ændret. Dansk Branchekode er en parallel til NACE, om end der i den danske branchenomenklatur er foretaget en lang række underopdelinger. Når DB03 udkommer, vil den blive lagt på Danmarks Statistiks hjemmeside til erstating for DB93. Der vil i den forbindelse komme til at ligge lagt flere informationer om den enkelte branche end tilfældet er i dag, idet bl.a. også branchebeskrivelserne (og ikke bare branchetitlerne) vil kunne findes på nettet. Ved fremtidige undersøgelser kan det dermed overvejes, hvorvidt denne nye branchekode skal anvendes.

4.2.1 Ændringer i forhold til DB93

Kodenglen adskiller sig overordnet fra Danmarks Statistiks (DB93) i to henseende:

Intervallet [08531 – 08558] er ændret i forhold til DB93 for at kunne inddrage de mere nuancerede branchebetegnelser og stadig bevare en femcifret kode. For at nå fra de benyttede koder til de originale koder kan der benyttes en indviklet procedure, som er beskrevet i den

¹² Kodenglen kan downloades fra www.dst.dk/db93

¹³ Der skal dog gøres opmærksom på, at koderne i datafilen hovedsageligt optæder som firecifrede, idet første cifre ikke vises i de tilfælde, hvor det er et nul. Koderne fremtræder således kun femcifrede i de tilfælde, hvor der er tale om, at branchen adskiller sig fra det sektorinterval, hvori den er placeret, jf. nedenfor.

tekniske rapport fra Valgundersøgelsen 1998. For brugervenlighedens skyld er det dog denne gang valgt at indsatte DB93-koderne i kodenøglen.

Mulighed for sektoropdeling er implementeret i kodenøglen. Koderne er primært opdelt således, at intervallet [00100 – 07490] betegner brancher i den private sektor, mens intervallet [07500 – 09900] betegner brancher i den offentlige sektor. I det omfang sektoren varierer fra det typiske, er koden første ciffer erstattet efter følgende regler:

- 10000 – 19999. Private erhverv, hvor det typisk er offentlig (dvs. 0 erstattes med 1)
- 20000 – 29999. Offentlige erhverv, hvor det typisk er privat (dvs. 0 erstattes med 2)
- 30000 – 39999. Frivillige sektor (dvs. 0 erstattes med 3)

Udover disse modifikationer var der i valgundersøgelsen 1998 oprettet koder for studerende. Disse er dog ikke anvendt, da der ikke indgår studerende i besvarelsen af branchespørgsmålet denne gang. Endelig blev branchebetegnelserne "07490 Handel og Kontor u.n.a." og "09280 Blade og dagblade" tilføjet til kodenøglen i 1998.

4.2.2 Ændringer i forhold til kodenøglen fra Valgundersøgelsen 1998

Branchekodningen er foretaget efter samme kodenøgle som i 1998. Dog er der foretaget enkelte ændringer, hvilket skyldes, at der er rettet enkelte koder som optrådte i 1998-nøglen, men ikke stemte overens med DB93. Således er kodenøglen, bortset fra de ovenfor angivne punkter, nu fuldt ud kompatibel med denne.

Tabel 4.1 *Ændringer i forhold til branchenøglen ved Valgundersøgelsen 1998.*

Nuværende kode	Tekst	Tidligere kode (1998)	DB93 kode
01200	Brydning af uran- og thoriummalme	01210	. 1200.00
01600	Tobaksfabrikker	01610	. 1600.00
03350	Fremsstilling af ure	03530 (lastefejl)	. 3350.00
04030	Varmeforsyning	manglende	. 4030.00
09301	Vaskerier og renserier	09310	. 9301.00
09302	Frisør- og skønhedssaloner	09320	. 9302.00
09303	Bedemænd og begravelsesvæsen	09330	. 9303.00
09304	Sol- og motionscentre m.v.	09340	. 9304.00
09305	Anden servicevirksomhed i øvrigt	09350	. 9005.00
09500	Privat husholdning med ansat medhjælp	09590	. 9500.00
09800	Uoplyst	09890	. 9800.00
09900	Internationale organisationer m.v.	09990	. 9900.00
Andre ændringer:			
Disse koder ligger i intervallet for "offentlige erhverv medmindre andet er nævnt", men dækker hovedsageligt over fagforeninger, politiske partier og lignende, som er private organisationer. Der er derfor tilføjet (<i>privat</i>) efter disse koder.			
09100 - 09130			

4.3 Fagforening (v266, fagforb, fag_ho)

Fagforeningsmedlemskab er kodet ud fra en kodenøgle, der er en stærkt revideret og opdateret udgave af den, der blandt andet har været anvendt ved tidligere valgundersøgelser (1985-1994). Kodenøglen i sin helhed fremgår af appendiks 1 (afsnit 6.1) og indeholder en næsten udtømmende liste over eksisterende danske fagforbund anno 2002.

Variablen v266 angiver respondenternes fagforeningsmedlemskab. Fagforeningerne er i kodenøglen kategoriseret efter hvilken hovedorganisation de eventuelt er medlem af. I kodenøglen er der medtaget underafdelinger/branchefdelinger i de enkelte fagforbund i de tilfælde, hvor disse har været angivet af respondenterne. Sigtet hermed er ikke at kode branchefdelinger, men derimod at spare fremtidige kodere for opslag for at finde ud af, hvilket forbund, de pågældende branchefdelinger hører til. Ligeledes er der i nøglen inkluderet koder for de tilfælde, hvor respondenter/intervjuer fejlagtigt har angivet medlemskab af kartel, ligesom der er en særlig gruppe for de svar, hvor svarpersonen har angivet en forening, der ikke er en fagforening, f.eks. en arbejdsgrænsningsorganisation.

De to øvrige fagforeningsvariable (fagforb og fag_ho) er rekodninger af v266, som opdeler respondenterne efter hhv. fagforbund og hovedorganisation.

Hvis det ønskes at danne en fagforeningsvariabel, der frasorterer de ugyldige besvarelser, skal koderne fra 4000 og op efter frasorteres. På samme måde kan de tværfaglige fagforeninger ('gule') frasorteres ved at se bort fra koderne i intervallet [3000 - 3999].

4.4 Kodengøgle til vigtigste problem (v1a-1d)

Til forskel fra valgundersøgelsen 1998 er den komplette kodengøgle for 'vigtigste problem' blevet tre- og firecifret, idet alle koder er ganget med 10. Denne kodengøgle kan ses i skemaet i appendiks 2. Grunden til at koderne er udvidet til at omfatte et ekstra ciffer er, at der derved bliver mulighed for at udspecificere enkelte koder, således at respondenternes svar kan kategoriseres på en mere dækkende måde. Før 1998 var koden tocifret, i 1998 blev den trecifret og i 2001 altså firecifret. Dette har slidt på overskueligheden, hvorfor der i appendiks 3 er blevet udarbejdet en mere systematisk og overskueligt sortering af kodengølen for 'vigtigste problem'. Den nye emnesorterede kode er trecifret og er i skemaet sammenholdt med den nye kode for FV 2001. Der er efterfølgende blevet rekodet supplerende variable i den nye emnesorterede kode (v1a_ny – v1d_ny).

4.5 Andre kodengøglar

Der er endvidere medtaget følgende kodengøglar:

- Kodengøgle for vigtigste grund til at stemme (v8), se appendiks 4 (afsnit 6.4).
- Kodengøgle for hvilken partileder man mener, der bedst repræsenterer synspunkter (v237), se appendiks 5 (afsnit 6.5).
- Kodengøgle for vigtigste grund til, at respondenter har haft en divergerende stemme afgivelse mellem folketingsvalg og kommunalvalg (v13), se appendiks 6 (afsnit 6.6).
- Kodengøgle for foreldres partivalg ved respondentens 15 års alder (v248, v252), se appendiks 7 (afsnit 6.7).

5 Litteraturliste

- Danmarks Statistik "Befolkningen efter område, socioøkonomisk gruppering, herkomst, alder og køn" Statistikbanken (www.statistikbanken.dk)
- Danmarks Statistik "Arbejdskræftsundersøgelsen" (AKU) 4. kv. 2001 (Statistiske Efterretninger: Arbejdsmarked 2002:8).
- Danmarks Statistik DISCO 88 – tilgængelig på http://www.dst.dk/dst/dst.asp?o_id=215
- Danmarks Statistik Dansk Branchekode 1993 – tilgængelig på www.dst.dk/db93
- Danmarks Statistik SOCIO: Danmarks Statistiks Socioøkonomiske Klassifikation – tilgængelig på http://www.dst.dk/dst/dst.asp?o_id=545 (1997)
- Danmarks Statistik "Registerbaseret arbejdsstyrkestatistik" (Varedeklaration), www.dst.dk (2002)
- Danmarks Statistik "Folketal pr. 1. januar efter område, civilstand, alder og køn (1971 - 2002)". Statistikbanken (www.statistikbanken.dk)
- Folketinget "Information fra Folketinget" 23. januar 2002 (9).
- Goul Andersen, Jørgen "Appendiks 1-2: Undersøgelsens teknik og data" i Erik Damgaard (red.): "Folkets veje i dansk politik" København, Schultz (1980).
- Goul Andersen, Jørgen "Bortfald og repræsentativitet i stikprøveundersøgelser. Om traditionelle vejningsmetoders utilstrekkelighed. Teknisk Rapport Del II". Projekt: "Klassestructur, klassebevidsthed og sociale modsætninger" Rapport nr. 15 (1988).
- Goul Andersen et. al. "Teknisk Rapport valgundersøgelsen 1998" Institut for økonomi, politik og forvaltning, Ålborg Universitet (1999).
- Goul Andersen & Hoff *Democracy and Citizenship in Scandinavia*. Houndsmills: Palgrave (2001)
- Jacobsen, Mogens S. Internt arbejdsrapport, Gallup A/S, marts 2002.

Valgundersøgelsen 2001

TEKNISK RAPPORT

Modul 2

Kodeøgler

Jørgen Goul Andersen
Jakob Rathlev
Claus Hansen
Henrik Jørgensen
Gregers Lehmann Bruun

Institut for Økonomi, Politik og Forvaltning
Aalborg Universitet
September 2002

6 MODUL 2 – Appendiks - kodenøgler

Dette modul 2 (appendiks 1-9) omfatter de anvendte kodenøgler, der ikke fremgår eksplicit af det anvendte spørgeskema til valgundersøgelsen 2001.

6.1 Appendiks 1 – Kodenøgler for eksisterende fagforeninger

Fagforeningsmedlemskab er kodet ud fra en kodenøgler, der er en stærkt revideret og opdateret udgave af den, der blandt andet har været anvendt ved tidligere valgundersøgelser (1985-1994). Kodenøglen indeholder en næsten udtømmende liste over eksisterende danske fagforbund anno 2002.

Nøglen indeholder ud over kodenummer og fagforeningens navn også oplysninger om antal medlemmer pr. 1.1.2002, så man i princippet vil kunne veje efter fagforeningsmedlemskab (Goul Andersen 1988), hvilket dog ikke er nødvendigt i nærværende undersøgelse. I enkelte tilfælde har det ikke været muligt at finde oplysninger om antal medlemmer, men det drejer sig i alle tilfælde om små og numerisk ubetydelige foreninger. Medlemsstallene er baseret på tal fra første halvår af 2002.

Der er tre variable i datasættet for fagforeningsmedlemskab: **v266**, **fagforb** og **fag_ho**.

V266 er den oprindeligt kodede, og medtager en række navne på sektorer, afdelinger eller lignende under forbundene, som ofte opgives af de adspurgte i stedet for forbundets navn. I nogle tilfælde - f.eks. HK/Industri - er det meget indlysende, hvad der er forbundet. I mange tilfælde er det, som det fremgår, bestemt ikke indlysende. Da det er uomgængeligt ved kodingen at kende sådanne underorganisationer, er der udarbejdet en 'maxi-kodeliste' med alle sådanne underorganisationer påført. Den svarer til variablen **v266**. Ved praktisk brug tilrådes det dog normalt udelukkende at bruge variablen **fagforb**, der er rekodet til forbundsniveau.

En rekodning til hovedorganisationer fremgår umiddelbart af kodenøglen, og er også indlagt i datasættet (variabel **fag_ho**). Ligeledes fremgår det af kodenøglen, at en række respondenter angiver medlemskab af foreninger, der ikke er fagforeninger. Det er klart angivet, hvorledes disse kan sorteres fra ved opførelse af fagforeningsmedlemskab. Hertil kommer en række såkaldt 'gule fagforeninger', som også er anbragt i en hovedgruppe for sig og evt. kan fraregnes bruttoopførelsen af fagforeningsmedlemskab, om noget sådant måtte ønskes. Da det er næsten

nomængdeligt ved kodningen af kunne checke disse, er anført den fulde liste inklusive sådanne undersektioner, afdelinger mv. Hvis det ønskes at danne en fagforeningsvariabel, der frasorteres de ugyldige besvarelser, skal koderne fra 4000 og opfrier frasorteres. På samme måde kan de tværfaglige fagforeninger ('gule') frasorteres ved at se bort fra koderne i intervallet [3000 - 3999].

De overordnede fagforbund er skrevet med fed skrift, mens underafdelingerne er skrevet med almindelig skrift. I visse tilfælde er der også medtaget samarbejdsorganisationer (fx Lærernes Centralorganisation) for på denne måde at gøre nøglen mere overskuelig. Samarbejdsorganisationer er skrevet i *kursiv*.

Tabel 6.1.1 Fagforeninger under LO.

KODE	NAVN	Medlemmer
0100	SID, Specialarbejderforbundet i Danmark	325.739
0101	SID/Transport- og Servicegrupper	
0102	SID/Gartneri, Land- og Skovbrug (GLS)	
0103	SID/Bygnings- og Offentlige Service Arbejdere (BOS)	
0104	SID/Industri	
0120	METAL, Dansk Metalarbejder Forbund	136.575
0130	KAD, Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark	82.227
0140	Blik og Rørarbejderforbundet i Danmark	9.245
0141	Jernkredsen	
0142	Ventilationskredsen	
0143	Kredsen for Offentlige Ansatte	
0144	Skorstensfejerkredsen	
0150	DEF, Dansk Elforbund	30.178
0160	MFD, Malerforbundet i Danmark	13.928
0170	RBF, Restaurationsbranchens Forbund	23.455
0171	Gastronomgrupper	
0172	Tjenergrupper	
0173	Hotel- og Restaurationsgrupper	
0180	HK, Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark	377.190
0181	HK/Stat, herunder også:	
	HK/Post & Kommunikation	
	HK/Trafik & Jernbane	
0182	HK/Kommunal	
0183	HK/Service	
0184	HK/Industri	
0185	HK/Handel	
0186	SAMDATA	
0187	HK/Grafisk Kommunikation	
0190	TIB, Forbundet Træ-Industri-Byg i Danmark	71.866
0200	TKF, Telekommunikationsforbundet i Danmark	13.591
0210	DFSF, Dansk Funktionærforbund-Serviceforbundet	21.833
0211	Assurandørernes Landssammenslutning, herunder også:	

0212	Bankbetjentes Landsammenslutning	RL, Rejsledernes Landsorganisation	
0213	Ejendoms- og Servicefunktionærernes Landsammenslutning,	herunder også:	
0214	FPU, Flybranchens Personale Union, herunder også:	PCF, Premiair Cockpit Forening SAC, Starair Cockpit Forening CAB, Climber Air Besætningsforening SCC, Sterling Cabin Club ATS, Ardeiling 0581 SEF, Sterling European Pilotforening SEM, Sterling European Maskinistforening FFG, Flyvebesætningsforeningen for Grønland	
0215	Funktionær- og Inspektørforeningens Landsammenslutning		
0216	Landbrugs- og Tilsynsfunktionærernes Landsammenslutning,	herunder også:	
0217	DMF, Danske Mejeristers Fagforening	Svineinseminørernes og KS-medarbejderernes Organisation	
0219	Sanitørernes- og servicefunktionærernes Landsammenslutning	Tandteknikerforeningen, herunder også:	
0220	Danske Tandteknikere		
0221	Urmagerne og Optikerens Landsammenslutning	OTO, Ortoteknikerne	
0222	Vagt- og Sikkerhedsfunktionærernes Landsammenslutning,	herunder også:	
		Dansk Dispatcher Sammenslutning	
		Ministerialbetjenforeringen	
0230	TL, Teknisk Landsforbund		
0250	NNF, Nærings- og nydelsesmiddelarbejderforbundet	Landbrugsgruppen	
0251		Håndværk- & Industigruppen	
0260	Dansk Frisør og Kosmetiker Forbund		
0270	FOA, Forbundet af Offentligt Ansatte		
0271	Social- og Sundhedssektor		
0272	Pædagogisk Sektor		
0273	Teknik- og Servicektor		
0274	Køkken- og Rengøringssektoren		
0275	KLS, Kommunale Lønarbejdere i Storkøbenhavn		
0276	LFS, Landsforeningen for Socialpædagoger		
0277	TF, Trafikfunktionærernes Fagforening		
0280	PMF, Pædagogisk Medhjælper Forbund		
0290	SL, Socialpædagogernes Landsforbund	PLS, Pædagogstuderendes Landsorganisation	
0291		Den Landsdækkende Ledersektionen	
0300	DJF, Dansk Jernbaneforbund		
0350	HKKF, Hærens Konstabel- og Korporalforening		
0360	DAF, Dansk Artist Forbund		
0399	LO uden nærmere angivelse		

Tabel 6.1.2 Fagforbund under FTF (Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd).

KODE	NAVN	Medlemmer
0400	BUPL, Forbundet for Pædagoger og Klubfolk	47.526
0410	Danske Bandagister - Løntraktion	n/a
0420	DKBL, Det Kommunale Bredskabspersonales Landsforbund	n/a
0430	KC, Foreningen af Kommunale Chefer	ca. 900
0440	LFD, LederForum Social- og Sundhedssektoren	1.099
0450	Landsforeningen Kommunale Arbejdsledere	
0460	HI, Hallispektørtforeningen	640
0470	KFS, Kommunalforeningernes Samarbejdsorganisation	n/a
0471	KKF, Københavns Kommunalforening	6.248
	KKAF, Københavns Kommunal-Assistent Forening	
0472	FKF, Frederiksberg Kommunalforening	582
0473	GFK, Gentofte Kommunalforening	508
0474	SKF, Søllerød Kommunalforening	n/a
0480	Foreningen af Havnefogeder i Danmark	n/a
0490	KF, Konstruktørtforeningen	2.220
0500	Kort- og Landmålingsteknikernes Forening	561
0510	Landsdelsortekstermusikernes Fællesråd	n/a
0520	DMF, Dansk Musiker Forbund	2.852
0530	DSF, Dansk Skuespillerforbund/Dansk Teaterforbund	2.099
0540	TEF, Teaterfaktikerforbundet	ca. 900
0550	FDS, Foreningen af Danske Scenestejnkøtere	n/a
0560	SDS, Sammenslutningen af Danske Scenografer	n/a
0570	FAF, Film- og TV-arbejderforeningen	742
0650	S-81, Speciallærerforeningen af 1981	1.372
0660	DLF, Danmarks Lærerforening	59.653
0661	KLF, Københavns Lærerforening	n/a
0670	LUV, Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere	6.050
0671	LUV-Folkeoplysere	n/a
0672	LUV-VUC-Lærere	n/a
0673	LUV-Indvandrere og Specialundervisere	n/a
0674	LUV-Ledere og Konsulenter	n/a
0675	LUV-Seniorer	n/a
0676	LUV-Kommunale Lærere og Beskæftigelsesmedarbejder	n/a
0677	LUV-Erhvervsvejledere	n/a
0678	LUV-Daghøjskolelærere	n/a
0680	LVA, Lærersammenslutningen v/ arbejdsmarkedssuddannelserne	1.840
0690	EL, Efter-skolernes Lærerforening	2.418
0700	EHF, Ernærings- og Husholdningsøkonomforeningen	800
0710	FGL, Frie Grundscolers Lærerforening	4.462
0720	GLG, Grønlands Lærerforening	
0730	LFL, Landsforeningen af Faglærere og Lærervikarer	
Fagforbund under Sundhedskartellet (FTF-K)		

0800	DAP, Danske Afspændingspædagoger	n/a
0810	DBIO, Danske Bioanalytikere	5.908
0820	ETF, Ergoterapeutforeningen	4.206
0830	LASF, Landsforeningen af Statsautoriserede Fodterapeuter	n/a
0840	DF, Danske Fysioterapeuter	4.639
0850	DADJ, Den Almindelige Danske Jordemoderforening	1.950
0860	FRD, Foreningen af Radiografer i Danmark	940
0870	DS, Dansk Socialrådgiverforening	8.289
0880	Dansk Tandplejerforening	756
0890	DSR, Dansk Sygeplejeråd	51.912
0900	Farmakonomforeningen	4.306
0910	Økonomiforeningen	7.902
Fagforbund under FTF-S (Statsansatte)		
1000	CS, Centralforeningen for Stumperpersonel	7.684
1001	CS-Søværner, Centralforeningen for Stumperpersonel i Søværnet	
1002	OKS, Organisationen af Konstabler i Søværnet	Ca. 400
1003	OSS, Organisationen af Serjenter i Søværnet	Ca. 800
1004	SFO-HRN, Serjengruppens Fællesorganisation Hæren	2.308
1005	CS-Flyveåbnet, Centralforeningen for Stumperpersonel i Flyveåbnet	3.607
1006	Tjenestemandsföreningen for Søværnets Mekanikere	Ca. 250
1020	Hoffunktionsforeningen	n/a
1040	Danske Produktionshøjsskole's Lærerforening	721
1050	MDR, Medieförbundet i Danmarks Radio	540
Fagforbund under CO-II (Statstjenestemændenes Centralorganisation II)		
1200	Landsforeningen af Bilsagkyndige	218
1210	Foreningen af Chef'er i AMU	41
1220	CO-II-Foreningen af Folkefengselsansatte	107
1230	Farvandsforeningen	66
1240	Foreningen af Folkefengsels Betjente	99
1250	Foreningen af AF-Regionschefer i Danmark	14
1260	FCE, Forsvarets Civil-Etat	2.003
1270	DGTF, Den Grønlandske Tjenestemandsförening	37
1280	HL, Handelsskole's Lærerforening	2.345
1290	OTK, Organisationsdamnelsen af CO-II-Tjenestemænd i Kirkeministeriet	1.322
1291	FPO, Foreningen af Preliminære Organister	n/a
1292	Danske Kordegneforening	n/a
1293	Foreningen af Danske Kirkegængsledere	n/a
1294	SMH, Foreningen af Sognemedhjælper'e i Danmark	n/a
1300	DST, Danske Skov- og Landskabsingeniører	522
1301	Skovfogedernes CO-II Forening	250
1310	DTS, Dansk Told- og Skatteforbund	3.823
1320	TAT, Foreningen af Tekniske og Administrative Tjenestemænd	1.262
1330	KFF, Kriminalforsorgsföreningen	521
1340	LP, Luftfartsvæsenets Personaleforening	880
1350	DTL, Dansk Teknisk Lærerforbund	4.877
1360	SC, Statspensionisternes Centralforening	3.661
1370	PID, Politiförbundet i Danmark	11.608
1380	Foreningen af Musikere i Forsvaret	87

1390	AFT, Arbejdsformidlingskontorernes Tjenestemandsförening	199
1400	MTA, Maskinmestre og Tjenestemænd i Arbejdstilsynet	90
1410	Föreningen Det Kongelige Operakor	59
1420	Föreningen af Assisterende ved Det Kongelige Operakor	12
1430	Danske Produktionshøjskoler Lærereforening	n/a
1440	DKF, Dansk Kirkenusiker Förening	n/a
Fagforbund under FTF-P (Privatansatte)		
1600	ABAS, Association of British Airways Staff in Denmark	n/a
1610	Föreningen af Administrationspersonale ved CSC	n/a
1620	CUD, Cabin Union Denmark	2.089
1630	DFDS Funksionsförening	n/a
1640	DFDS Transport Funksionsförening	n/a
1650	Finansforbundet	44.565
1660	Dansk Flyveklarerforening	n/a
1670	Danske Forsikringsfunktionslægers Landsforening	7.032
1680	Danske Forsyningselskabers Funksionslægersforening	671
1690	Funksionsföreningen Carlsberg Tuborg	n/a
1700	Funksionsföreningen i FDB	945
1710	Funksionslægers ved Johnson Controls	n/a
1720	Föreningen af Danske Inseminører	n/a
1730	Jordbrugsteknikere i Danmark	1.012
1740	Dansk Korforbund	n/a
1750	Lederforeningen i TeleDanmark	1.099
1760	Luftfartsfunktionslægere	1.651
1770	Föreningen af Mejeriledere og Funksionslægere	n/a
1780	Merkantilt Forum	1.777
1790	Dansk Merkonomiförening	1.565
1800	Personaleforeningen for KL	544
1810	PROSA – EDB-Fagets Fagforening	6.111
1820	Radiotelegrafistforeningen af 1917	n/a
1830	Funksionsföreningen i RVT	n/a
1840	SAFU, Sammenslutningen af Funksionslægere	n/a
1850	Föreningen Danmarks Radios Symfoniorkester	n/a
1860	DSRF, Dansk Sø-Restaurations Förening	904
1870	Taste- og Driftsassistent – T&D	n/a
1880	TFE, Turistföreningen	n/a
1890	Föreningen Danmarks Radios Underholdningsorkester	n/a
1900	Zebra/Tigers Medarbejderforening	n/a
1910	DANA, Dansk Navigatørförening	3.105
1999	FTF uden nærmere angivelse	

Tabel 6.1.3 Fagforbund for Leder.

KODE	NAVN	Medlemmer
2000	Dansk Formands Förening	1.887
2010	Lederes Hovedorganisation	71.648
2020	MF, Maskinmesternes Förening	6.243

Tabel 6.1.4 Fagforbund under Akademikernes Centralorganisation (AC)

KODE	NAVN	Medlemmer
2100	DAL/AA, Danske Arkitekters Landsforbund / Akademisk Arkitektforening	6.413
2101	AAR, Ansatte Arkitekters Råd	
2110	BF, Bibliotekarforbundet	5.508
2120	CØ, Civiløkonomerne (FDC, Foreningen af Danske Civiløkonomer)	15.071
2130	DADL, Den Almindelige Danske Lægeforening	20.431
2131	FAYL, Foreningen af Yngre Læger	
2132	FAS, Foreningen af Speciallæger	
2133	PLØ, Praktiserende Lægers Organisation	
2140	BDL, Den Danske Landinspektørforening	1.185
2150	DDP, Den Danske Præsteforening	3.370
2160	DF, Dansk Farmaceutforening	3.970
2170	DJØF, Dansk Jurist- og Økonomforbund	37.879
2171	FAAF, Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige	1.339
2172	Offentlige Chef'er i DJØF	Ca. 3.400
2173	DJØFprivat	Ca. 6.400
2174	Overenskomstforeningen	13.438
2180	DKF, Dansk Kiropraktørforening	457
2190	DM, Dansk Magisterforening	33.175
2200	Dansk Mejeriingeniør Forening	462
2210	DP, Dansk Psykolog Forening	6.586
2220	ESF, Erhvervssprogligt Forbund	9.708
2230	FAC, Forsvarsgruppen i AC	5.936
2231	HOD, Hovedorganisationen af Officerer i Danmark	
2240	Forbundet af Dyr læger og Levnedsmiddelinjenførere og –kandidater	4.454
2241	DD, Den Danske Dyr lægeforening	n/a
2242	FLIK, Foreningen af Levnedsmiddelinjenførere og –kandidater	n/a
2250	FKM, Forbundet af Kandidatforeninger fra musikkonserverierne	1.768
2251	DOKS, Dansk Organist og Kantor Samfund	n/a
2252	DMPF, Dansk Musikpædagogisk Forening	n/a
2260	GL, Gymnasieskolernes Lærerforening	11.366
2270	HL, Adjunkt/Lektorgruppen – Handelsskolernes Lærerforening	181
2280	IDA, Ingeniørforeningen i Danmark (dannet ved fusion i 1995)	59.493
2290	JAF, Jordbrugsakademikernes Forbund	5.602
2291	DA, Dansk Agonomforening	ca. 2.800
2292	DF, Danske Forskandidaters Forening	ca. 500
2293	DH, Dansk Hortonomforening	ca. 400
2294	LAF, Landskabsarkitekternes Fagforening	ca. 340
2300	SIF, Foreningen af Skibsinpektører under Søfartsstyrelsen	59
2310	TFR, Tandlægenes Fællesrepræsentation	7.187
2311	TNL, Tandlægenes Nye Landsforening	n/a
2312	DTF, Dansk Tandlægeforening	n/a
2399	AC uden nærmere angivelse	n/a

Tabel 6.1.5 Fagforbund under SIK (De Statsansattes Kartel) som ikke er medlem af nogen hovedorganisationer.

KODE	NAVN	Medlemmer
2400	Danmarks Kirkeøjener Forening	523
2410	FAKK, Forbundet af Kirke- og Kirkegårdsansatte	1.960
2420	FTU, Foreningen af Tjenestemænd under Undervisnings- og Fagforbund under Kontaktudvalget af 1964 (KTU)	578
2430	Fødevareministeriet	120
2440	Farvandsvesenets Funktionær Forening	158
2450	Havundersøgelsesskibene	55
2460	Rigshospitalets Tjenestemandsforening	140
2470	Foreningen af Tjenestemænd ved Slots- og Ejendomsstyrelsen	39
2480	Foreningen af Tjenestemænd ved Seruminstitutet	73

Tabel 6.1.6 Fagforbund udenfor fællesorganisationerne.

KODE	NAVN	Medlemmer
2610	DF, Dansk Fængselsforbund	2.914
2620	DJ, Dansk Journalistforbund	8.830
2630	Danske Sælgere	23.745
2640	BKF, Billedkunstneres Forbund	ca. 1.200
2650	DDJO, Danish Deejay Organization	n/a
2660	DS, Danmarks Skolelederforening	Ca. 1.450
2670	Dansk Forfatterforening	ca. 300
2680	DDF, Danske Dramatikeres Forbund	Ca. 400
2690	Landbrugets Fællesorganisation af 1966	Ca. 1.500
2700	PTO, Praktiserende Tandlægers Organisation	2.714
2710	FSR, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer	N/a
2720	DPS, Danske Pilotorganisations Samråd	Ca. 800
2721	DPF, Dansk Pilot Forening	N/a
2722	MAP, Maersk Air Pilotforening	N/a
2730	Landstforeningen Danske Klubfolk	N/a
2740	LU, Landstforeningen af Ungdomsskoleledere (hed tidligere	n/a
2750	Fiskernes Forbund	n/a

Tabel 6.1.7 Kristelige fagforbund og andre 'gule' fagforeninger.

KODE	NAVN	Medlemmer
3000	KF/Krifa, Kristelig Fagforening	59.529
3010	DFF, Danmarks Frie Fagforening	Ikke
3020	Kristeligt Dansk Fællesforbund	offentligt
3030	Kristelig Funktionær Organisation	n/a
3040	FK/TS, Funktionærkartellet/Teknikersammenslutningen	8.369
3050	MH, Merkonomernes Hovedorganisation	ca 8.000
3060	Firma-Funktionærerne	ca. 14.000

Tabel 6.1.8 Selvstændige A-Kasser (til hvis folk angiver a-kasse som svar i stedet for fagforening)

KODE	NAVN	Medlemmer
4000	Kristelig A-Kasse	ca. 156.000
4010	ASE, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende	ca. 150.000
4020	CA, Civiløkonomernes A-Kasse	26.047
4030	FA, Forsvarets A-Kasse	n/a
4040	FTF-A, Funktionærernes- og Tjenestemændenes A-Kasse	ca. 170.000
4050	DLF/A, Danmarks Læreres Fælles A-Kasse	ca. 54.000
4060	DANA, Den Nye A-Kasse For Selvstændige	n/a
4070	STA, Stats- og Teleansattes A-Kasse	ca. 40.000
4080	AAK, Akademikerne A-Kasse	ca. 57.000
4090	DSA, Danske Sygeplejerskers A-Kasse	ca. 55.000
4100	IAK, Ingeniørernes A-Kasse	N/a
4200	PMF-A, Pædagogiske Medhjælperes Fælles A-kasse	N/a
4210	KAD's A-kasse	N/a

Tabel 6.1.9 Karteller (til hvis folk angiver kartel som svar i stedet for fagforening).

KODE	NAVN
5000	BAT, Bygge-, Anlægs-, og Trækartellet
5010	CO-Industri, Centralorganisationen af Industriansatte i Danmark
5020	GIMK, Grafisk Industri- og Mediekartel
5030	Handelskartellet
5040	DKK, Det Kommunale Kartel
5050	STK, De Statsansattes Kartel
5060	CO-II
5070	Sundhedskartellet
5080	STK, De Statsansattes Kartel

Tabel 6.1.10 Medlem af fagforbund i udlandet.

KODE	NAVN
6000	Udenlandsk Fagforening
6001	EFFS, Europæiske Faglige Sammenslutning (Europæisk LO)

Tabel 6.1.11 Brancheklubber og lignende.

KODE	NAVN
7000	FO-DSB, Fællesorganisationen DSB (brancheklub for håndværkere ansat ved jernbanen)

Tabel 6.1.12 Fagforbund som er ukendte eller fejlagtigt angivet.

KODE	NAVN
9500	DBK (Forkortelsen refererer normalt til Danske Boghandlernes Kommission) (Souschet)
9501	FKT (Forkortelsen refererer normalt til Fyns Kommunale Teleselskab) (Pensionist)
9502	FTK (Forkortelsen refererer normalt til Flyver Taktisk Kommando) (Ingeniør/projektleder)
9503	GDU (Kontorassistent/controller ved Korn- og Foderstofanlæg)
9504	PDT (Driftsøkonomichef)
9599	Øvrige fejlagtige svar eller ukendte (kun koder fra tidligere undersøgelser)

Tabel 6.1.13 Udenfor Fagforbund eller manglende oplysninger.

KODE	NAVN
9995	Medlem af arbejds giverforening
9998	Ikke medlem af fagforening eller A-Kasse
9999	Ingen oplysninger om medlemskab

6.2 Appendiks 2 – Kodengle til "vigtigste problem" (v1a – v1d)

Denne kodengle er anvendt ved kodningen af variabel **v1a - v1d** i hovedundersøgelsen. Spørgsmålet var åbent med ordlyden: "*Vi har jo lige haft folketingsvalg, og derfor vil jeg gerne spørge Dem, hvilke problemer De mener, er de vigtigste, som politikkerne skulle tage sig af i dag? Kan De nævne flere vigtige problemer?*". Kodningen består således af en kategorisering af respondenternes svar.

Til forskel fra valgundersøgelsen 1998 er den komplette kodengle for 'vigtigste problem' blevet tre- og firecifret, idet alle koder er ganget med 10. Grunden til at koderne er udvidet til at omfatte et ekstra ciffer er, at der derved bliver mulighed for at udspecificere enkelte koder, således at respondenternes svar kan kategoriseres på en mere dækkende måde. Før 1998 var koden tocifret, i 1998 blev den trecifret og i 2001 altså firecifret. Dette har slidt på overskueligheden, hvorfor der i appendiks 3 er blevet udarbejdet en mere systematisk og overskuelig sortering af kodenglen for 'vigtigste problem'. Den nye emnesorterede kode er trecifret og er i skemaet sammenholdt med den nye kode for FV 2001. Der er efterfølgende blevet rekodet supplerende variable i den nye emnesorterede kode (v1a_ny – v1d_ny).

Tilføjelser i forhold til kodenglen fra 1998 er alle markeret med *kursiv* i nedenstående skema, hvor der foruden koderne for 2001 også er angivet de tilsvarende koder fra 1998 samt en angivelse af ændringer.

Figur 6.2 Kodengle til "vigtigste problem" (v1a – v1d)

FV 2001	FV 1998	Ændret	Kategorier
10	1		Diffuse svar; alting
30	3		Samarbejdsorienteret
40	4		Uspecificeret fremgang for landet
50	5		Ingen problemer
60	6	x	Regeringsdannelse, <i>herunder sammensætning</i>
70	7		Planlægning og prioritering
80	8		Ved ikke
90	9		Andet specifikt
100	10		Politikernes troværdighed
110	11		Politikernes samarbejde
120	12		Politikernes egne interesser
130	13		Spærregænsen hæves
140	14		Politikernes varetagelse af befolkningens interesser
150	15		Demokrati/ retligheder
160	16		Administrationen (hovedstadens domans etc.)
161	-		Bureaukrati
190	19	x	Andet specifikt om politikere og demokrati

200	Økonomien	20		
210	Beskæftigelsen, arbejdsløsheden, herunder arbejdsmarkedspolitik	21		
211	Privatisering	-	x	
220	Ungdomsarbejdsløsheden	22		
230	Betalingsbalance/ udlandsgæld	23		
240	Renteforhold	24		
250	Inflation, pristal	25		
260	Produktion og investering	26		
270	Løniveau, herunder overenskomstforhandlinger	27		
280	Ejendoms- og konkurrenceforhold	28		
290	Andet specifikt om økonomien	29	x	
300	Landbrugets problemer	30		
301	Økologi	-	x	
320	Erhvervslivets vilkår, herunder erhvervspolitik	32	x	
330	Handelens problemer	33		
340	Små næringsdrivende, herunder selvstændige	34	x	
360	Nedsættelse af arbejdstiden	36		
370	Ligeløn/ kvinders løn, herunder ligestilling	37	x	
380	Finansloven	38		
381	Finanspolitik	-	x	
390	Andet specifikt om erhvervslevel, herunder fagforeninger og kreditforeningernes troværdighed	39	x	
400	Skatter generelt	40		
410	Moms og afgifter generelt	41		
420	Forbedring, regulering	42		
430	Indtægtskattesystemets højde, herunder "lønsomt at arbejde"	43		
440	Skattereform/ skatterytteskæ, herunder udhuling af privat pension	44		
450	Parcelhusejernes skat, herunder ejendomsverdiskat	45	x	
460	Offentlige udgifters stigning	46		
461	Den offentlige sektor	-	x	
470	Offentlige udgifters fordeling	47		
471	Nedskæringer på råd, nævn og udvalg	-	x	
472	Offentlige besparelser	-	x	
473	Udlåntiering	-	x	
480	Skattelettelser	-	x	
481	Skattestop	-	x	
490	Andet specifikt om skattepolitik og afgifter	49	x	
491	Andet specifikt om det offentlige	-	x	
500	Boligproblemet	50		
501	Ungdomsboliger	-	x	
530	Sundheds-, sygehussektoren	53		
531	Ventelister	-	x	
532	Privathospitaler	-	x	
540	Ingen nedskæring i sundhedssektoren	54		
550	For mange flygtninge/indvandrere	55	x	
551	Ikke flere flygtninge/indvandrere	-	x	
552	Hjemsendelse af flygtninge/indvandrere	-	x	
553	Stop for familiesammenføringer	-	x	
554	For slap flygtninge/indvandretpolitik, herunder for megen støtte/hjælp til flygtninge/indvandrere	-	x	
555	Kriminalitet blandt flygtninge/indvandrere	-	x	

556	Bekvemmelighedsflygtninge	x	-	
557	Tvangsægteskaber	x	-	
558	Andengenerationsindvandrere	x	-	
559	Andre specifikke negative tilkendegivelser, herunder muslimer i Danmark	x	-	
560	Indkomstpolitik		56	
570	Integration af flygtninge/indvandrere (neutrale tilkendegivelser)	x	57	
571	Flygtninge/indvandrere u.n.a., herunder indvandreredebatten	x	-	
572	Flygtninge-/indvandrere-/udlændinge-/integrationspolitik	x	-	
580	Sikre en bedre integration (positive tilkendegivelser)	x	-	
581	Bekæmpelse af racisme	x	57	
582	For restriktiv politik og lovgivning på flygtninge/indvandrereområdet	x	-	
583	Andre specifikke positive tilkendegivelser	x	-	
590	Andet specifikt		59	
600	Miljø/ miljøspørgsmål, herunder energispørgsmål	x	60	
610	Broerne: Storstøm, Storebælt, Øresund		61	
620	Plejem/ hjemmehjælp		62	
630	Omsorg for psykisk syge		63	
640	Samordningsfordrag / samarbejdning		64	
660	Forureningsproblemet		66	
690	Andet specifikt		69	
700	Sociale problemer, herunder socialpolitik og social velfærd	x	70	
701	De svageste i samfundet	x	-	
702	De handicappedes forhold	x	-	
703	Hjemløse	x	-	
704	Ulighed og omfordeling	x	-	
710	Folke- og invalidepension		71	
720	Ældres vilkår/ forhold		72	
730	De unges problemer		73	
740	Børnefamilier/ daginstitutioner		74	
741	Børns vilkår	x	-	
742	Barselspolitik	x	-	
750	Narkomani/ alkoholisme		75	
760	Vold, kriminalitet, lov og orden/retpolitik, politier	x	76	
761	Lovforenkling	x	-	
770	Sociale udgifter ned		77	
780	Sociale goder bevarer, herunder vedrørende orlovsortninger		78	
790	Andet specifikt socialpolitiske svar	x	79	
800	Udenrigspolitik generelt		80	
810	Tilpasning EU, indre marked, herunder ØMU'en	x	81	
811	EU-forhold	x	-	
820	NATO, Mellemøsten		82	
830	Nedskæring af forsvar		83	
840	Forsvarer bevarer/ sikkerhedspolitik		84	
850	Udlandsbistand (positiv)		85	
860	Verdensfred	x	86	
861	Krig	x	86	
862	Terror	x	86	
870	EU - forhold generelt, omhandler generelt Amsterdamtraktaten		87	
871	EU's udvidelse	x	-	
880	Skæpsis over for EU		88	
890	Andre specifikke udenrigspolitiske svar	x	89	
891	Globalisering	x	-	

Uddannelse/ uddannelsesforhold		90	900
Folkeskolen/ skolepolitik		91	910
Læringsuddannelser		92	920
Højere uddannelser		93	930
Økonomisk støtte til studerende, herunder studerendes forhold	x	94	940
Omskoling, videreuddannelse		95	950
Kulturpolitik/ forskning		96	960
Udlandshjælp bremser		97	970
Kirkelige spørgsmål		98	980
Andre specifikke diffuse svar	x	99	990
Regionale problemer, herunder Bornholm	x	-	991
"Pensionsbomben", "Det grå guld"	x	-	992
Brugerbetalning		100	1000
Borgerløn		101	1010
Velferdsstat, herunder velferdspolitik u.n.a.	x	102	1020
Trafik, herunder infrastruktur, fartgrænser	x	103	1030
Offentlig transport	x	-	1031
Efterløn (for bevarelse af)		104	1040
Slætte efterløn		105	1050
Fremme forslælsen af politiske spørgsmål		106	1060
Dyrevelfare		107	1070
Fødevarer		108	1080
Uoplyst		999	9990

6.3 Appendix 3 – Ny emnesorteret kodenøgle til ”vigtigste problem” (vla_ny-vld_ny)

Dette er den nye emnesorterede kodenøgle til spørgsmålet om, hvad respondenterne ser som det vigtigste politiske problem. Det anbefales, at der fremover benyttes denne nøgle, når dette spørgsmål skal kodes.

Tegnet ”-” angiver, at kategorien ikke fandtes i FV 2001, og tegnet ”**” angiver, at en kategori er blevet splittet op.

Tabel 6.3 Ny emnesorteret kodenøgle til ”vigtigste problem” (vla_ny – vld_ny)

NY	KATEGORIER	FV 2001
NONKATEGORISKE SVAR		
1	Diffuse svar; alting	10
2	Andet specifikt	90+690+990
3	Ved ikke	80
9	Uoplyst	9990
NONPOLITISKE SVAR		
10	Ingen problemer	50
20	Regeringsdannelse, herunder sammensætning	60
30	Samarbejdsorienteret	30
40	Uspecificeret fremgang for landet	40
50	Planlægning og prioritering	70
60	Fremme forståelsen af politiske spørgsmål	1060
90	Andre nonpolitiske svar	–
POLITIKERE, ADMINISTRATION & DEMOKRATI		
100	Politikernes troværdighed	100
110	Politikernes samarbejde	110
120	Politikernes egne interesser	120
130	Spærregrensens hæves	130
140	Politikernes varetælgelse af befolkningens interesser	140
150	Demokrati/ retlighed	150
160	Administrationen (hovedstadens domans etc.)	160
170	Bureaukrati	161
171	Loveforankling	761
180	Nedskæring på råd, nævn og udvalg	471
190	Andet specifikt om politikere, administration og demokrati	190

ØKONOMI & BESKÆFTIGELSE	
200	Økonomien
201	Indkomspolitik
210	Beskæftigelsen, arbejdsløsheden, herunder arbejdsmarkedspolitik
211	Ungdomsarbejdsløsheden
220	Privatisering
230	Betalingsbalance/ udlændsgæld
240	Renteforhold
250	Inflation, pristal
260	Produktion og investering
270	Ejendoms- og konkurrenceforhold
280	Efterløn (for bevarelse af)
281	Støtte efterløn
282	"Pensionsbomben", "Det grå guld"
283	Udhuling af privat pension
290	Andet specifikt om økonomien
ERHVERVSLIVET & ARBEJDSVILKÅR	
300	Landbrugets problemer
310	Økologi
320	Erhvervslivets vilkår, herunder erhvervspolitik
330	Handelens problemer
340	Små næringsdrivende, herunder selvstændige
350	Nedsættelse af arbejdstiden
360	Lønniveau, herunder overenskomstforhandlinger
370	Ligeløn/ kvinders løn, herunder ligestilling
390	Andet specifikt om erhvervslivet og arbejdsvilkår, herunder fagforeninger og kreditforeningernes troværdighed
SKATTER & AFGIFTER	
400	Skatter generelt
410	Moms og afgifter generelt
420	Den offentlige sektor
421	Offentlige udgifters stigning
422	Offentlige udgifters fordeling
423	Offentlige besparelser
424	Andet specifikt om det offentlige
430	Skattereform/ skattevækket
431	Indtægsskatternes højde, herunder "lønsomt at arbejde"
432	Skattelettelser
433	Skattestop
434	Samordningsfradrag / sambeskatning
435	Parcelhussejernes skat, herunder ejendomsaværdiskat
440	Forbedring, regulering
450	Finanspolitik
451	Finansloven
490	Andet specifikt om skattepolitik og afgifter

FLYGTNINGE/INDVANDREDE & INTEGRATION	
500	For mange flygtninge/indvandrede (negative tilkendegivelser)
501	Ikke flere flygtninge/indvandrede
502	Hjemsendelse af flygtninge/indvandrede
503	Stop for familiesammenføringer
510	For slap flygtninge/indvandredepolitik, herunder for megen støtte/hjælp til flygtninge/indvandrede
511	Bekvemmelighedsflygtninge
512	Kriminalitet blandt flygtninge/indvandrede
513	Tvangsægteskaber
514	Andengenerationsindvandrede
520	Andre specifikke negative tilkendegivelser, herunder muslimer i Danmark
530	Integration af flygtninge/indvandrede (neutrale tilkendegivelser)
540	Flygtninge/indvandrede u.m.a., herunder indvandredebatten
550	Flygtninge-/indvandrede-/udlændinge-/integrationspolitik
560	Sikre en bedre integration (positive tilkendegivelser)
561	Bekæmpelse af racisme
562	For restriktiv politik og lovgivning på flygtninge/indvandredeområdet
570	Andre specifikke positive tilkendegivelser
580	Andet specifikt om flygtninge/indvandrede og integration
VELFÆRD & SOCIALPOLITIK	
600	Sociale problemer, herunder socialpolitik og social velfærd
610	De svageste i samfundet
611	De handicappedes forhold
612	Hjemløse
613	Narkomani/alkoholisme
614	Omsorg for psykisk syge
620	Ældres vilkår/ forhold
621	Folke- og invalidepension
622	Plejehjem/ hjemmehjælp
630	Børnefamilier/ daginstitutioner
631	Børns vilkår
632	Barselspolitik
640	Uddannelse/ uddannelsesforhold generelt
641	Folkeskolen/ skolepolitik
642	Læringeuddannelser
643	Højere uddannelser
644	Forskning
645	Omskoling, videreuddannelse
646	Økonomisk støtte til studerende, herunder studerendes forhold
650	Sundheds-, sygehussektoren
651	Ventelister
652	Privathospitaler
653	Ingen nedskæring i sundhedssektoren
660	Boligproblemer
661	Ungdomsboliger

670	Velfærdssat, herunder velfærdspolitik u.m.a.	1020
671	Ulighed og omfordeling	704
672	Sociale goder bevares, herunder vedrørende orlovsoverordninger	780
673	Sociale udgifter ned	770
674	Borgertøj	1010
675	Brugerbetalning	1000
676	Udlistering	473
680	Vold	760*
681	Kriminalitet	760*
682	Lov og orden	760*
683	Retspolitik	760*
684	Politiet	760*
690	Andre specifikke socialpolitiske svar	790
691	De unges problemer	730
692	Regionale problemer, herunder Bornholm	991
693	Kulturpolitik	960*
694	Kirkelige spørgsmål	980
UDENRIGSPOLITIK		
700	Udenrigspolitik generelt	800
710	Tilpasning EU, indre marked, herunder ØMU'en	810
711	EU-forbehold	811
712	EU's udvidelse	871
713	Skepsis over for EU	880
714	EU - forhold generelt, omhandler generelt	870
720	NATO, Mellemsøen	820
730	Nedskæring af forsvar	830
731	Forsvar et bevares/ sikkerhedspolitik	840
740	Ulandsbistand (positiv)	850
741	Ulandsbistand bremses	970
750	Verdensfred	860
751	Krig	861
752	Terror	862
760	Globalisering	891
790	Andre specifikke udenrigspolitiske svar	890
MILJØ & TRAFIK		
800	Miljø/ miljøspørgsmål, herunder energispørgsmål	600
810	Forureningssproblemet	660
820	Fødevarer	1080
830	Dyrevelfærd	1070
840	Andre specifikke miljøspørgsmål	-
850	Infrastruktur	-
860	Trafik, herunder infrastruktur, fartgrænser	1030
870	Offentlig transport	1031
880	Broerne: Storstøm, Storebælt, Øresund	610
890	Andre specifikke trafikpolitiske svar	-

6.4 Appendix 4 – Kodengøgle for vigtigste grund til at stemme (v8)

Denne kodengøgle er anvendt ved kodningen af variabel v8 i hovedundersøgelsen. Det åbne spørgsmål lød: "*Hvad var den vigtigste grund til, at De stemte som De gjorde?*"

Tilføjelser og ændringer i forhold til 1998 er markeret med *kursiv*.

Figur 6.4 *Kodengøgle for vigtigste grund til at stemme.*

1. Tautologiske svar af typen: det bedste parti
2. Ønske om fornyelse / fortsættelse af den førte politik
3. God politik
4. Det bedste for landet
6. Tillid / mistillid generelt
7. Demokrati / frihedsrettigheder
8. Valgkampagne / optælden
9. Udelukkelsesprincip
10. Overbevisning, idealisme
11. Partiets ideer eller holdning
13. Besindigt eller moderat
14. Socialistisk indstilling
15. Borgerlig eller liberal
16. Partiets program
18. Imod socialisme/ kommunisme
19. Andre ideologiske svar
20. Partiets politik
21. Økonomisk politik
22. Skattepolitik
23. Udgiftspolitik
24. Socialpolitik
25. EF- politik generelt, EU
26. Beskæftigelsespolitik
27. Miljøpolitik
28. Skole og kulturpolitik
29. Anden specifik politik, Lokalpolitik

30. Regerer/ har regeret
31. Ny regering/ vælte regering
32. Almindelig tillid til regeringen
33. Dynamik/ handlegkraft
34. Tillid til kandidaten
35. Sympati for regeringen
36. Antipati mod regeringen
37. Sympati for Nyrup
38. Antipati mod Nyrup
39. Andet vedrørende administrationen
40. Gavner os / mig
41. Bedst for arbejderne, arbejderpartiet
42. Pensionisterne
43. Støtter erhvervslivet
44. Landmændene
46. Bedst for lønmodtagerne
47. De fattige / småfolk / de svage
49. Andre grupper nævnt
50. Har altid stemt sådan
51. Henvisning til miljø
52. Vokset op med det
54. Overtalt af ægtefælle
55. Tilhænger af partiet
56. Partiets stabilitet
57. Partiets samarbejds
60. For socialdemokratiet
61. Imod socialdemokratiet
63. Boligpolitik
64. Familiepolitik / børnepolitik
65. Sundhedspolitik
66. Ungdomspolitik / uddannelse
67. Flygtningepolitik, <i>herunder – debat</i>
68. Forsvarspolitik
69. Nedrustning / afsædning

71. Kristelig indstilling
72. Lønpolitik
73. Betalingsbalance / gæld
74. Udenrigspolitik
75. Partiets ledere nævnt (bortset fra Poul Nyrup Rasmussen)
79. Stort parti / kan genn
80. Orden på det hele
81. Samarbejde over midten
82. Skepsis over for EF / EU
84. Ligestilling mellem mand / kvinde
86. Lov og orden / kriminalitet
88. Fordeling af arbejde
89. Finansloven
90. Godt parti / det bedste
92. Andre svar med specifik
95. Ej stemmeret
96. Stemte ikke (syg/ vej
97. Vil ikke svare
98. Ved ikke
99. Diffuse svar
100. Strategisk ønske om balance (fx "modvægt til...")
101. Imod en borgerlig regering
103. For bevarelse af efterlønnen
104. Bevarelse af velfærdsskatten/ velfærdssamlundet
105. For at provokere / i protest
999. Uoplyst

6.5 Appendiks 5 – Kodengle for partileder, der bedst repræsenterer synspunkter (v237)

Denne kodengle er anvendt ved kodningen af variabel **v237** i hovedundersøgelsen. Det åbne spørgsmål lød: "*Hvilken partileder repræsenterer Deres synspunkter bedst?*".

Tilføjelser til lukkede svar kategorier er markeret med *kursiv*.

Figur 6.5 Kodengle for v237

1.	Poul Nyrup Rasmussen
2.	Marianne Jelved
3.	Bendt Bendtsen
4.	Holger K. Nielsen
5.	Pia Kjaersgaard
6.	Jann Sjursen
7.	Anders Fogh Rasmussen
8.	Frank Aaen
20.	<i>Mimi Jakobsen</i>
21.	<i>Mogens Glistrup</i>
28.	<i>Andre / diffus / intet svar mv.</i>

6.6   Appendiks 6 – Kodengøgle for vigtigste grund til divergerende
         stemmeafgivelse (v13)

Denne kodengøgle er anvendt ved kodningen af variabel v13 i hovedundersøgelsen. Det åbne spørgsmål lød: "De stemte på et andet parti eller en anden liste ved kommunalvalget end ved folketingsvalget, hvad var den vigtigste grund?".

Tilføjelser til lukkede svar kategorier er markeret med *kursiv*.

Figur 6.6 Kodengøgle for v13.

1.	Lokalpolitiske spørgsmål
2.	Personer på den liste/partiet ved Kommunalvalget, som jeg gerne ville støtte
3.	Det parti, jeg stemte på ved Folketingsvalget, stillede ikke op her i kommunen
4.	Der er forskel på kommunalpolitik og landspolitik
5.	Landspolitiske spørgsmål
6.	For/imod den førte politik
7.	Strategiske årsager
8.	Ved ikke
9.	Andre/diffuse svar
10.	Stemte ikke ved ét af valgene

6.7 Appendiks 7 – Kodengle for forældres partivalg (v248, v252)

Denne kodengle er anvendt ved kodningen af variablene v248 og v252 i hovedundersøgelsen. Det åbne spørgsmål lød: "*Hvilket parti stemte Deres far/mor typisk på, da De var i konfirmationsalderen?*".

Tilføjelser til lukkede svar kategorier er markeret med *kursiv*.

Figur 6.7 Kodengle for v248 og v252.

1.	Socialdemokratiet
2.	Radikale
3.	Konservative
4.	Socialistisk Folkeparti
5.	Dansk Folkeparti
6.	Kristeligt Folkeparti
7.	Vestre
8.	Enhedslisten
20.	Centrum-Demokraterne
21.	Fremskridtspartiet
22.	Venstresocialisterne
23.	Kommunistpartiet
24.	Retsforbundet
25.	<i>De grønne</i>
26.	<i>De uafhængige</i>
27.	KAP
28.	ABC
29.	LS
31.	Socialistisk
32.	Borgerligt
33.	<i>Boede ikke i Danmark / udenlandske partier</i>
96.	Stemte ikke
97.	Ved ikke
98.	<i>Andre/diffuse svar</i>
99.	<i>Vil ikke svare</i>

6.8 Appendiks 8 – Kodengyle branche (v272)¹⁴

Kodengylen er en forsimplet udgave af "Dansk Branchekode 1993" fra Danmarks Statistik (DB93)¹⁵, hvor der kun er anvendt hovedgrupper og de fleste undergrupper med til tredje ciffer i den oprindelige seksificerede kodengyle. Undergrupperne i intervallet [08531 – 08558] gør dog brug af en større udspecificering, hvilket har nødvendiggjort at anvende et fjerde ciffer. Derudover er der tilføjet et ciffer forrest, som gør det muligt at sondre mellem private og offentlige sektor. Dermed består koderne altså af fem cifre¹⁶.

I intervallet [08531 – 08558] stemmer koderne dog ikke overens med DB93. Dette er bibeholdt fra Valgundersøgelsen 1998, og skyldes, at brancheangivelserne i dette interval er specificeret nærmere end de fire cifre. For at bibeholde en femcifret kode i Valgundersøgelsen er det derfor valgt at afvige fra DB93 i dette interval.¹⁷ I yderste højre kolonne nedenfor er DB93 koderne angivet, hvilket altså er mest relevant i omtalte interval. Det skal endvidere bemærkes, at der er forskel på, hvordan koderne er angivet her og i DB93. Eksempelvis vil en kode, der her er angivet som 01100, være angivet som .1100.00 i DB93, hvilket også fremgår af kodengylen, idet DB93 koderne er indsat i yderste højre kolonne i denne.

Det skal i øvrigt nævnes, at Danmarks Statistik er i færd med at revidere DB93, som 1. januar 2003 udkommer som Dansk Branchekode 2003. Revisionen finder sted, fordi EU's branchenomenklatur NACE rev.1 er blevet ændret. Dansk Branchekode er en parallel til NACE, om end der i den danske branchenomenklatur er foretaget en lang række underopdelinger. Når DB03 udkommer, vil den blive lagt på Danmarks Statistiks hjemmeside til erstatning for DB93. Der vil i den forbindelse komme til at ligge lagt flere informationer om den enkelte branche end tilføjet er i dag, idet bl.a. også branchebeskrivelserne (og ikke bare branchetitlerne) vil kunne findes på nettet. Ved fremtidige undersøgelser kan det dermed overvejes, hvorvidt denne nye branchekode skal anvendes.

Som beskrevet ovenfor adskiller kodengylen sig overordnet fra Danmarks Statistiks (DB93) i to henseende:

¹⁴ Visse dele af denne indledning går igen fra afsnit 4.2 i modul 1. Dette er gjort af brugerhensyn, således at det ikke skulle være nødvendigt at have modul 1, hvis blot kodengylen skal anvendes.

¹⁵ Kodengylen kan downloades fra www.dst.dk/db93

¹⁶ Der skal dog gøres opmærksom på, at koderne i datafilen hovedsageligt optræder som firecifrede, idet første ciffer ikke vises i de tilfælde, hvor det er et nul. Koderne fremtræder således kun femcifrede i de tilfælde, hvor der er tale om, at branchen adskiller sig fra det sektoriinterval, hvori den er placeret, jf. nedenfor.

¹⁷ Se Teknisk Rapport fra Valgundersøgelsen 1998 for en (kompliceret) omregningsmetode.

Intervallet [08531 – 08558] er ændret i forhold til DB93 for at kunne inddrage de mere nuancerede branchebetegnelser og stadig bevare en femcifret kode. For at nå fra de benyttede koder til de originale koder kan der benyttes en udviklet procedure, som er beskrevet i den tekniske rapport fra Valgundersøgelsen 1998. For brugervenlighedens skyld er det dog denne gang valgt at indsatte DB93-koderne i kodenøglen.

Mulighed for sektoropdeling er implementeret i kodenøglen. Koderne er primært opdelt således, at intervallet [00100 – 07490] betegner brancher i den private sektor, mens intervallet [07500 – 09900] betegner brancher i den offentlige sektor. I det omfang sektoren varierer fra det typiske, er kodens første cifre erstattet efter følgende regler:

10000 – 19999. Private erhverv, hvor det typisk er offentlig (dvs. 0 erstattes med 1)
 20000 – 29999. Offentlige erhverv, hvor det typisk er privat (dvs. 0 erstattes med 2)
 30000 – 39999. Frivillige sektor (dvs. 0 erstattes med 3)

Udover disse modifikationer var der i valgundersøgelsen 1998 oprettet koder for studerende. Disse er dog ikke anvendt, da der ikke indgår studerende i besvarelsen af branchespørgsmålet denne gang. Endelig blev branchebetegnelserne ”07490 Handel og Kontor u.n.a.” og ”09280 Blade og dagblade” tilføjet til kodenøglen i 1998.

I forhold til kodenøglen fra Valgundersøgelsen 1998 er koderne ændret fra 09301 og fremefter, således at disse nu stemmer overens med DB93.¹⁸

Ændringerne i forhold til DB93 (bortset fra ovennævnte interval) er markeret med kursiv. Ved ændringer i forhold til Valgundersøgelsen 1998 (VU98) er de tidligere koder anført i parentes.

Tabel 6.8 *Kodenøgle branche (v272).*

KODE	KATEGORIER	DB93
00100 – 07490		
Kun private erhverv med mindre andet er nævnt		
00100	Landbrug, jagt mv.	.0100.00
00110	Plantæavl	.0110.00
00120	Husdyravl	.0120.00
00130	Plantæavl kombineret med husdyravl (blandet drift)	.0130.00

¹⁸ Jf. tabel 4.2 i afsnit 4.2.2.

00140	Landbrugsservice undtagen dyrlægevirksomhed	.0140.00
00150	Jagt, fangst og servicevirksomhed i forbindelse hermed	.0150.00
00200	Skovbrug mv.	.0200.00
00500	Fiskeri mv.	.0500.00
01000	Kulminer, brunkulslejer og tørvegrave	.1000.00
01100	Udvinning af råolie og naturgas mv.	.1100.00
01110	Udvinning af råolie og naturgas	.1110.00
01120	Teknisk servicevirksomhed i forbindelse med olie- og gasudvinning	.1120.00
01200	Brydning af uran- og thoriummalme (VU98: 01210)	.1200.00
01300	Brydning af metalholdige malme	.1300.00
01310	Brydning af jernmalme	.1310.00
01320	Brydning af ikke- jernholdige metalmalme undtagen uran- og thoriummalme	.1320.00
01400	Råstofudvinning i øvrigt	.1400.00
01410	Brydning af sten m.v.	.1410.00
01420	Grus-, sand- og lergravning	.1420.00
01430	Udvinning af mineraler til fremstilling af kemiske produkter og gødningsskifter	.1430.00
01440	Saltudvinning	.1440.00
01450	Anden råstofudvinning i øvrigt	.1450.00
01500	Fremstilling af næringsmidler og drikkevarer	.1500.00
01510	Slagtning, forarbejdning og konservering af kød og kødprodukter	.1510.00
01520	Forarbejdning og konservering af fisk og fiskeprodukter	.1520.00
01530	Forarbejdning og konservering af frugt og grønsager	.1530.00
01540	Fremstilling af vegetabiliske og animalske olier samt fedtstoffer	.1540.00
01550	Fremstilling af mejeriprodukter	.1550.00
01560	Fremstilling af møllepriprodukter, stivelse og stivelsesprodukter	.1560.00
01570	Fremstilling af færdige foderblandinger	.1570.00
01580	Fremstilling af andre næringsmidler	.1580.00
01590	Fremstilling af drikkevarer	.1590.00
01600	Tobaksfabrikker (VU98: 01610)	.1600.00
01700	Tekstilindustri	.1700.00
01710	Forbehandling og spinning af tekstilfibre	.1710.00
01720	Vævning af tekstiler	.1720.00
01730	Færdigbehandling af tekstiler	.1730.00
01740	Fremstilling af færdige tekstilvarer undtagen beklædningsartikler	.1740.00
01750	Fremstilling af andre tekstiler	.1750.00
01760	Fremstilling af trikotageskifter	.1760.00
01770	Fremstilling af strikkede eller hæklede varer	.1770.00
01800	Beklædningsindustri	.1800.00
01810	Fremstilling af læderbeklædning	.1810.00
01820	Fremstilling af andre beklædningsartikler samt tilbehør	.1820.00
01830	Pelsberedning samt buntmagier	.1830.00

01900	Læderindustri	Garverier	.1910.00
01920		Fremstilling af tasker, kuffter mv.	.1920.00
01930		Sko- og træskofabrikker	.1930.00
02000	Træindustri		.2000.00
02010		Udsavning og høvling af træ, imprægnering af træ	.2010.00
02020		Fremstilling af krydsfiner, spånplader mv.	.2020.00
02030		Fremstilling af bygningstømmer og snedkerartikler	.2030.00
02040		Træemballagefabrikker	.2040.00
02050		Fremstilling af andre træprodukter og fremstilling af varer af kork, strå og flettematerialer	.2050.00
02100	Papirindustri		.2100.00
02110		Fremstilling af papirmasse, papir og pap	.2110.00
02120		Fremstilling af papir- og papvarer	.2120.00
02200	Grafisk industri		.2200.00
02210		Udgiver- og forlagsvirksomhed med/uden eget trykkeri	.2210.00
02220		Trykning og servicevirksomhed i forbindelse med trykning	.2220.00
02230		Reproduktion af indspillede medier	.2230.00
02300	Mineralolieindustri mv.		.2300.00
02310		Fremstilling af koks mv.	.2310.00
02320		Fremstilling af raffinerede mineralolieprodukter	.2320.00
02330		Opbejdning af nuklear brændsel	.2330.00
02400	Kemisk industri		.2400.00
02410		Fremstilling af basiskemikalier	.2410.00
02420		Fremstilling af pesticider og andre agrokemiske produkter	.2420.00
02430		Fremstilling af maling, lak, trykfarver mv. samt tætningsmaterialer	.2430.00
02440		Fremstilling af farmaceutiske råvarer; medicinalvarerfabrikker	.2440.00
02450		Fremstilling af sæbe, rengørings- og rensningsmidler samt polermidler, parfume og toiletmidler	.2450.00
02460		Fremstilling af andre kemiske produkter	.2460.00
02470		Fremstilling af kemofibre	.2470.00
02500	Gummi- og plastindustri		.2500.00
02510		Fremstilling af gummiprodukter	.2510.00
02520		Fremstilling af plastprodukter	.2520.00
02600	Sten-, ler- og glasindustri mv.		.2600.00
02610		Fremstilling af glas og glasprodukter	.2610.00
02620		Fremstilling af keramiske produkter undtagen byggematerialer	.2620.00
02630		Fremstilling af fliser og kakler	.2630.00
02640		Teglværker	.2640.00
02650		Fremstilling af cement, kalk og gips	.2650.00
02660		Fremstilling af produkter af beton, cement og gips	.2660.00
02670		Stenhuggere	.2670.00
02680		Fremstilling af andre ikke-metalholdige mineralske produkter	.2680.00

02700	Fremstilling af metal		.2700.00
02710	Jern- og stålværker		.2710.00
02720	Fremstilling af rør		.2720.00
02730	Anden forarbejdning af jern og stål samt produktion af andre jernlegeringer		.2730.00
02740	Fremstilling af ikke-jernholdige metaller		.2740.00
02750	Støbning af metalprodukter		.2750.00
02800	Jern- og metalvare- industri		.2800.00
02810	Fremstilling af metalkonstruktioner		.2810.00
02820	Fremstilling af tanke og beholdere af metal; fremstilling af radiatorer og kedler til centralvarmeanlæg		.2820.00
02830	Fremstilling af dampkedler undtagen centralvarmekedler		.2830.00
02840	Smedning, presning, sænksmedning og valsning af metal; pulvermetallurgi		.2840.00
02850	Behandling og coating af metal; almindelige maskinforarbejdningssprocesser på kontraktbasis (lønarbejde)		.2850.00
02860	Fremstilling af bestik, skære- og klipperedskaber, håndværktøj og diverse metalprodukter		.2860.00
02870	Fremstilling af metaltønder, trådvarer, bolte, skruer mv.		.2870.00
02900	Maskinindustri		.2900.00
02910	Fremstilling af motorer og motordele undtagen motorer til flyvemaskiner, motor køretøjer m.v.		.2910.00
02920	Fremstilling af andre maskiner til generelle formål		.2920.00
02930	Fremstilling af traktorer og maskiner til land- og skovbrug		.2930.00
02940	Fremstilling af værkøjsmaskiner		.2940.00
02950	Fremstilling af andre maskiner til specielle formål		.2950.00
02960	Fremstilling af våben og ammunition		.2960.00
02970	Fremstilling af husholdningsapparater		.2970.00
03000	Fremstilling af kontormaskiner og edb-udstyr		.3000.00
03100	Fremstilling af andre elektriske maskiner og apparater		.3100.00
03110	Fremstilling af elektriske motorer, generatorer og transformatorer samt vindmøller		.3110.00
03120	Fremstilling af elektriske fordelings- og kontrolavler samt relæer mv.		.3120.00
03130	Fremstilling af isolerede ledninger og kabler		.3130.00
03140	Akkumulator- og tørelementfabrikker		.3140.00
03150	Fremstilling af belysningsarmaturer mv.		.3150.00
03160	Fremstilling af andet elektrisk udstyr til motorer og køretøjer samt andet elektrisk udstyr i øvrigt		.3160.00
03200	Fremstilling af telemateriel		.3200.00
03210	Fremstilling af kredsløb og halvlederkomponenter mv.		.3210.00
03220	Fremstilling af telemateriel		.3220.00
03230	Fremstilling af radioer, fjernsyn, højtalere, antenner mv.		.3230.00

03300	Fremstilling af medicinsk udstyr, instrumenter, ure mv.	.3300.00
03310	Fremstilling af medicinsk og kirurgisk udstyr	.3310.00
03320	Fremstilling af navigationsudstyr, male- og kontrolapparater	.3320.00
03330	Fremstilling af udstyr til industrielle processyringsanlæg	.3330.00
03340	Fremstilling af optiske instrumenter og fotografisk udstyr	.3340.00
03350	Fremstilling af ure (VU98: 03530 – tastefj)	.3350.00
03400	Fremstilling af biler mv.	.3400.00
03410	Bilfabrikker	.3410.00
03420	Karosserifabrikker	.3420.00
03430	Fremstilling af dele og tilbehør til motor køretøjer	.3430.00
03500	Fremstilling af andre transportmidler	.3500.00
03510	Bygning og reparation af skibe og både	.3510.00
03520	Fremstilling af lokomotiver og jernbanevogne mv.	.3520.00
03530	Fløjfabrikker og -værksteder	.3530.00
03540	Fremstilling af motorcykler, cykler mv.	.3540.00
03550	Fremstilling af andre transportmidler i øvrigt	.3550.00
03600	Møbelindustri og anden fremstillingsvirksomhed	.3600.00
03610	Fremstilling af møbler	.3610.00
03620	Fremstilling af smykker, guld- og sølvvarer	.3620.00
03630	Fremstilling af musikinstrumenter	.3630.00
03640	Fremstilling af sportseksvisitter	.3640.00
03650	Fremstilling af legetøj og spil	.3650.00
03660	Anden fremstillingsvirksomhed i øvrigt	.3660.00
03700	Genbrug af affaldsprodukter	.3700.00
03710	Genbrug af metalaffaldsprodukter	.3710.00
03720	Genbrug af ikke-metalholdige affaldsprodukter	.3720.00
04000	El-, gas- og varmeforsyning (offentligt)	.4000.00
04010	Elforsyning (offentligt)	.4010.00
04020	Gasforsyning (offentligt)	.4020.00
04030	Varmeforsyning (offentligt) (VU98: manglende)	.4030.00
04100	Vandforsyning (offentligt)	.4100.00
04500	Bygge- og anlægsvirksomhed	.4500.00
04510	Forberedende byggepladsarbejder	.4510.00
04520	Opførelse af bygninger og anlægsvirksomhed	.4520.00
04530	Bygningsinstallationsvirksomhed	.4530.00
04540	Andet bygningsarbejde (tømrer-, snedker-, malerarbejde m.v.)	.4540.00
04550	Udlejning af entreprenørmateriel med betjeningspersonale	.4550.00
05000	Handel med biler mv., reparation og vedligeholdelse heraf samt servicestationer	.5000.00
05010	Engros- og detailhandel med biler mv.	.5010.00
05020	Reparation og vedligeholdelse af biler mv.	.5020.00
05030	Engros- og detailhandel med reservedele og tilbehør til biler mv.	.5030.00
05040	Engros- og detailhandel med motorcykler, reservedele og tilbehør samt reparation og vedligeholdelse heraf	.5040.00
05050	Servicestationer	.5050.00

05100	Engroshandel og agenturhandel undtagen med biler mv.	.5100.00
05110	Agenturhandel (engroshandel på honorar- eller kontraktbasis)	.5110.00
05120	Engroshandel med råvarer til landbrug, landbrugsprodukter og levende dyr	.5120.00
05130	Engroshandel med nærings- og nydelsesmidler	.5130.00
05140	Engroshandel med tekstiler, beklædning, husholdningsartikler mv.	.5140.00
05150	Engroshandel med råvarer og halvfabrikata (ikke landbrugsprodukter) samt affaldsprodukter	.5150.00
05160	Engroshandel med maskiner, udstyr og tilbehør	.5160.00
05170	Anden engroshandel	.5170.00
05200	Detailhandel undtagen med biler mv.;	.5200.00
05210	Detailhandel fra ikke-specialiserede forretninger (supermarkeder, døgnkiosker, stormagasiner m.v.)	.5210.00
05220	Detailhandel med nærings- og nydelsesmidler fra specialforretninger	.5220.00
05230	Detailhandel med farmaceutiske og medicinske artikler, kosmetik og toiletartikler	.5230.00
05240	Anden detailhandel med nye varer fra specialforretninger	.5240.00
05250	Detailhandel med brugte varer fra forretninger	.5250.00
05260	Detailhandel bortset fra butikshandel	.5260.00
05270	Reparation af varer til personligt brug eller husholdningsbrug	.5270.00
05500	Hotel- og restaurationsvirksomhed	.5500.00
05510	Hoteller	.5510.00
05520	Campingpladser og andre faciliteter til kortidsophold	.5520.00
05530	Restaurationsvirksomhed	.5530.00
05540	Beværtninger, diskoteker, kaffebarer mv.	.5540.00
05550	Kantiner og cateringvirksomhed	.5550.00
06000	Landtransport	.6000.00
06010	Jernbaner (offentligt)	.6010.00
06020	Anden landtransport	.6020.00
06030	Rørtransport	.6030.00
06100	Skibsfart	.6100.00
06110	Sø- og kysttransport	.6110.00
06120	Transport ad indre vandveje	.6120.00
06200	Lufttransport	.6200.00
06210	Ruteflyvning	.6210.00
06220	Charterflyvning, taxiflyvning mv.	.6220.00
06230	Rumfart	.6230.00
06300	Hjælpesvirksomhed i forbindelse med transport; rejsebureauvirksomhed og transportformidling	.6300.00
06310	Godsbehandling og oplagring	.6310.00
06320	Anden hjælpesvirksomhed i forbindelse med transport	.6320.00
06330	Rejse- og turistbureauer mv.	.6330.00
06340	Anden transportformidling	.6340.00

06400	Post og telekommunikation	.6400.00
06410	Postbefordring og kurer tjeneste (offentligt)	.6410.00
06420	Telekommunikation	.6420.00
06500	Pengeinstitutter og finansieringsvirksomhed	.6500.00
06510	Pengeinstitutter	.6510.00
06520	Anden finansieringsvirksomhed	.6520.00
06600	Forsikringsvirksomhed	.6600.00
06700	Servicevirksomhed i forbindelse med pengeinstitutter, finansierings- og forsikringsvirksomhed	.6700.00
06710	Servicevirksomhed i forbindelse med pengeinstitutter og finansieringsvirksomhed	.6710.00
06720	Servicevirksomhed i forbindelse med forsikringsvirksomhed	.6720.00
07000	Virksomhed i forbindelse med fast ejendom	.7000.00
07010	Virksomhed i forbindelse med egen fast ejendom	.7010.00
07020	Udlejning af egen fast ejendom	.7020.00
07030	Virksomhed i forbindelse med fast ejendom på kontraktbasis (ejendomsæglere, boligadministration m.v.)	.7030.00
07100	Udlejning af biler, maskiner, udstyr mv.	.7100.00
07110	Biludlejning	.7110.00
07120	Udlejning af andre transportmidler	.7120.00
07130	Udlejning af andre maskiner og udstyr	.7130.00
07140	Udlejning af varer til personligt brug og til brug i husholdninger	.7140.00
07200	Databehandlingsvirksomhed	.7200.00
07210	Konsulentvirksomhed vedr. hardware	.7210.00
07220	Udvikling og konsulentbistand i forbindelse med software	.7220.00
07230	Databehandling	.7230.00
07240	Databaseværter og -formidlere	.7240.00
07250	Reparation og vedligeholdelse af kontormaskiner og edbudstyr	.7250.00
07260	Anden virksomhed i forbindelse med databehandling	.7260.00
07300	Forskning og udvikling (offentligt)	.7300.00
07310	Forskning og udvikling inden for naturvidenskab og teknik (offentligt)	.7310.00
07320	Forskning og udvikling inden for samfundsvidenskab og humanistiske videnskaber (offentligt)	.7320.00
07400	Anden forretningsservice	.7400.00
07410	Advokatvirksomhed, revisions- og bogføringsvirksomhed, meningsmåling og markedsanalyse	.7410.00
07420	Arkitekt- og ingeniørvirksomhed og anden teknisk rådgivning	.7420.00
07430	Teknisk afprøvning og analyse	.7430.00
07440	Reklame- og markedsføringsbureauer	.7440.00
07450	Formidling af arbejdskraft	.7450.00
07460	Detektiv- og overvågningsvirksomhed	.7460.00
07470	Rengøringsvirksomhed	.7470.00
07480	Anden forretningsservice i øvrigt	.7480.00
07490	Handel og Kontor u.n.a.	-

07500 – 9900 Kun offentlige erhverv med mindre andet er nævnt		
07500	Offentlig administration, forvar og socialforsikring	.7500.00
07510	Offentlig administration	.7510.00
07520	Tjenesteydelser for samfundet som helhed (bl.a. forvar, domstole, politi, brandvæsen m.v.)	.7520.00
07530	Socialforsikring	.7530.00
08000	Undervisning	.8000.00
08010	Børne- og ungdomsskoler	.8010.00
08020	Gymnasier og erhvervsfaglige skoler	.8020.00
08030	Videregående uddannelsesinstitutioner	.8030.00
08040	Voksenundervisning og anden undervisning	.8040.00
08500	Sundhedsvæsen og sociale foranstaltninger	.8500.00
08510	Sundhedsvæsen	.8510.00
08511	Hospitaler	.8511.00
08512	Praktiserende læger (privat)	.8512.00
08513	Praktiserende tandlæger og kliniske tandteknikere (privat)	.8513.00
08514	Sundhedsvæsen i øvrigt	.8514.00
08520	Dyrlæger (privat)	.8520.00
08530	Sociale foranstaltninger	.8530.00
-	(Sociale foranstaltninger med institutionsophold)	.8531.00
08531	Døgninstitutioner for børn og unge	.8531.10
08532	Familiepleje	.8531.20
08533	Institutioner for stofmisbrugere og alkoholskadede	.8531.30
08534	Døgninstitutioner for voksne med handicap	.8531.40
08535	Plejehjem og beskyttede boliger	.8531.50
08536	Forsorgshjem mv.	.8531.60
08539	Andre sociale foranstaltninger omfattende institutionsophold	.8531.90
08540	Sociale foranstaltninger uden institutionsophold	.8532.00
08541	Dagpleje- mødre	.8532.05
08542	Vuggestuer	.8532.10
08543	Børnehaver	.8532.15
08544	Fritidshjem mv.	.8532.20
08545	Aldersintegrerede institutioner	.8532.25
08546	Fritidsklubber for unge	.8532.30
08547	Hjemmehjælp	.8532.35
08548	Dagcentre for ældre mv.	.8532.40
08549	Revalideringsinstitutioner	.8532.45
08550	Flytningecentre	.8532.50
08551	Foreninger med sygdomsbekæmpende og sociale formål	.8532.55
08552	Legater og fonde med velgørende formål	.8532.60
08558	Andre sociale foranstaltninger uden institutionsophold	.8532.90
09000	Kloakvæsen, renovationsvæsen, renholdelse m.v.	.9000.00

09100	Organisationer og foreninger i.a.m. (privat)	.9100.00
09110	Branche- og arbejdsgrøveorganisationer samt faglige sammenslutninger (privat)	.9110.00
09120	Fagforeninger (privat)	.9120.00
09130	Andre organisationer, institutioner og foreninger (privat)	.9130.00
09200	Forlystelser, kultur og sport (privat)	.9200.00
09210	Film og video (privat)	.9210.00
09220	Radio- og tv-virksomhed (privat)	.9220.00
09230	Anden forlystelsesvirksomhed (privat)	.9230.00
09240	Pressebureauer (privat)	.9240.00
09250	Biblioteker, arkiver, museer og anden kulturel virksomhed (offentligt)	.9250.00
09260	Sport (privat)	.9260.00
09270	Andre aktiviteter i forbindelse med fritid (privat)	.9270.00
09280	Blade og dagblade (privat)	-
09300	Anden servicevirksomhed (privat)	.9300.00
09301	Vaskerier og renserier (privat) (VU98: 09310)	.9301.00
09302	Frisør- og skønhedssaloner (privat) (VU98: 09320)	.9302.00
09303	Bedemænd og begravesesvæsen (privat) (VU98: 09330)	.9303.00
09304	Sol- og motionscentre mv. (privat) (VU98: 09340)	.9304.00
09305	Anden servicevirksomhed i øvrigt (privat) (VU98: 09350)	.9305.00
09500	Private husholdninger med ansat medhjælp (privat) (VU98: 09590)	.9500.00
09800	Uoplyst (VU98: 09890)	.9800.00
09900	Internationale organisationer mv. (offentligt) (VU98: 09990)	.9900.00
10000 – 19999	Private erhverv, hvor det typisk er offentlig	10000 – 19999
20000 – 29999	Offentlige erhverv, hvor det typisk er privat	20000 – 29999
30000 – 39999	Frivillige sektor	30000 – 39999

6.9 Appendiks 9 - Kodengle til stilling og socioøkonomisk gruppering

Denne kodengle er anvendt ved kodningen af variablene **v271** (udvidet stillingskodning) og **v271x** (stilling kodet efter DISCO-88). Derudover indeholder den koder til de tre socioøkonomiske grupperinger, der er indlagt i datasættet; variablene **klassimp**, **klasudv** og **socio**.

Udgangspunktet for stillingskodenglen er Danmarks Statistiks standardkode for stillinger forskellige socioøkonomiske grupperinger der findes indenfor standardkodens kategorier (fx DISCO-88 tilført en række ændringer som har været nødvendige for at kunne skelne mellem selvstændige og lønmodtagere).¹⁹

Udover et ekstra ciffer er der også implementeret 6 ekstra kategorier i den udvidede stillingskode, som ikke er at finde i DISCO-88. Det drejer sig om kategorier for de respondenter, som er udenfor arbejdsmarkedet, hvad enten det er midlertidigt (orlov, sygdom, arbejdsledsøshed) eller permanent (pensionist, studerende). Disse har fået tildelt en kode mellem 99900 og 99950, der ikke bliver anvendt i DISCO-88.

Af kodenglen nedenfor fremgår der følgende oplysninger²⁰: I første kolonne (D88) er DISCO-88-koden angivet efterfulgt af denne kodes overordnede stillingsbetegnelse. Dernæst findes en angivelse af eventuelle overlap mellem distinkte socioøkonomiske grupperinger i denne kategori og næste kolonne indeholder den udvidede 5-cifrede stillingskode (Nye koder), der bliver anvendt i undersøgelsen, for hver af de opdelinger det er nødvendigt at implementere i DISCO-88-koden for at kunne anvende den til at kode respondentens socioøkonomiske tilhørsforhold med. Der er ikke inkluderet de tilfælde, hvor der 'blot' er sat et nul efter DISCO-88-koden, og hvor den altså er identisk med standardkoden. I visse tilfælde, hvor det har været umuligt at afgøre om respondenter tilhørte den ene eller anden underkategori af den udvidede DISCO-88 slutter koden på 0, selvom der er angivet en mere specifik opdeling i den udvidede stillingskode. Her er koden også identisk med DISCO-88. De sidste tre kolonner (S, U og Socio) indeholder koderne til hver af de tre forskellige socioøkonomiske grupperinger stillingerne er kodet efter. I datasættet har de socioøkonomiske inddelinger følgende variabelnavne: S = klassimp, U = klasudv og Socio = socio.

¹⁹ Danmarks Statistik, DISCO 88 er tilgængelig på http://www.dst.dk/dsv/dst.asp?o_id=215

²⁰ Navnene i parentes angiver hvad kolonnens navn har i kodenglen.

Den simple socioøkonomiske inddeling (S/klassimp) er baseret på den klassiske inddeling (og Danmarks Statistik anvendte før Socio blev taget i brug ved blandt andre folketællingerne (og tidligere valgundersøgelser). Denne inddeling indeholder følgende kategorier:

- 1: Selvstændig
- 2: Højere funktionær
- 3: Lavere funktionær
- 4: Faglært arbejder
- 5: Ufaglært arbejder
- 6: Uden for arbejdsstyrken

Den udvidede socioøkonomiske inddeling (U/klasudv) er ligeledes baseret på den klassiske inddeling, men indeholder lidt flere kategorier ud fra den betragtning, at den simple inddeling i visse tilfælde bliver for unuanceret. Af denne grund er der inkluderet en ekstra opdeling af funktionærerne samtidig med, at der skelnes mellem de lønmodtagere der har et 'almindeligt' job og de som har ledelsesfunktioner i jobbet (fx chefer/ledere, formænd/værktørførere), da denne type job formodes at influere på respondentens politiske standpunkter. Den udvidede inddeling indeholder derfor følgende kategorier:

- 1: Selvstændig
- 2: Funktionær med ledelsesfunktioner
- 3: Funktionær på højeste niveau
- 4: Funktionær på mellemste niveau
- 5: Funktionær på laveste niveau
- 6: Arbejder med ledelsesfunktioner
- 7: Faglært arbejder
- 8: Ufaglært arbejder
- 9: Uden for arbejdsstyrken

Socio-variablen indeholder en socioøkonomisk inddeling på baggrund af Danmarks Statistiks nuværende standard - Socio - og er næsten identisk med denne. Den eneste forskel er, at det ikke er muligt at skelne mellem de selvstændige på baggrund af antallet af ansatte sådan som det gøres i standardversionen af SOCIO. Inddelingen af lønmodtagerne sker her på baggrund af den faktiske jobfunktionens arbejdsstageren udfører i jobbet og det færdighedsniveau der